
RAPPORT

Detaljregulering datasenter Korgen, Hemnes

OPPDRAUGSGIVER

Nordkraft Prosjekt AS

EMNE

Konsekvensutredning for landskapsbilde

DATO / REVISJON: 29. november 2023 / 00

DOKUMENTKODE: 10217317-01-PLAN-RAP-004

Multiconsult

Denne rapporten er utarbeidet av Multiconsult i egen regi eller på oppdrag fra kunde. Kundens rettigheter til rapporten er regulert i oppdragsavtalen. Hvis kunden i samsvar med oppdragsavtalen gir tredjepart tilgang til rapporten, har ikke tredjepart andre eller større rettigheter enn det han kan utlede fra kunden. Multiconsult har intet ansvar dersom rapporten eller deler av denne brukes til andre formål, på annen måte eller av andre enn det Multiconsult skriftlig har avtalt eller samtykket til. Deler av rapportens innhold er i tillegg beskyttet av opphavsrett. Kopiering, distribusjon, endring, bearbeidelse eller annen bruk av rapporten kan ikke skje uten avtale med Multiconsult eller eventuell annen opphavsrettshaver.

RAPPORT

OPPDRAAG	Detaljregulering datasenter Korgen, Hemnes	DOKUMENTKODE	10229169-01-PLAN-RAP-004
EMNE	Konsekvensutredning for landskapsbilde	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAAGSGIVER	Nordkraft Prosjekt AS	OPPDRAAGSLEDER	Gry Eva Michelsen
KONTAKTPERSON	Dag-Arne Arnesen Wensel	UTARBEIDET AV	Ivar Bjørnstad
KOORDINATER		ANSVARLIG ENHET	5032 Areal og utredning
GNR./BNR./SNR.			

SAMMENDRAG

Nordkraft Prosjekt AS som forslagsstiller ønsker å igangsette et reguleringsplanarbeid på Korgen i Hemnes kommune. Hensikten med planen er å legge til rette for etablering av industri. Det ønskes primært sett å legge til rette for etablering av haller for datalagring. Det er i tillegg aktuelt å åpne for etablering av annen kraftkrevende næringsvirksomhet.

Planprogrammet ble fastsatt den 23.03.2022. I henhold til planprogrammet skal konsekvenser for bl.a. landskap vurderes.

Utredningen har basert seg på et utbyggingsalternativ, der tiltaksområdet bygges ut med store bygningsvolumer, terrenginngrep og vegsystemer.

Verdivurderingen av landskap er basert på foreliggende kart- og terrengdata, samt tilgjengelige publiserings fra Artsdatabanken, NIJOS og Aurland naturverkstad.

Vurdering av påvirkning fra utbyggingsalternativet er basert på en synlighetsanalyse, ståstedsvurderinger og en landskapsfaglig vurdering av elementer iht Statens vegvesens håndbok V712, konsekvensanalyser (2018).

Konsekvensvurderingen er basert på en metodisk sammenstilling av verdivurderingen og påvirkningen fra utbyggingsalternativet.

Tiltaket vurderes å gi noe negativ konsekvens for landskapsbildet.

00	08.11.23	Landskapsutredning	Ivar Bjørnstad	Tom Langeid	Tom Langeid
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Innledning	5
1.1	Bakgrunn	5
1.2	Planområdet	5
1.3	Utredningskrav	5
2	Metode og kunnskapsgrunnlag	6
2.1	Innledning	6
2.2	Definisjon og avgrensning	6
2.3	Vurdering av konsekvens for delområder	6
2.4	Konsekvenser av alternativer	11
2.6	Influensområdet	13
3	Planlagt utbygging	14
3.1	Innledning	14
3.2	0-alternativet	14
3.3	Utbyggingsalternativet	14
4	Registreringer	15
4.1	Generell områdebeskrivelse	15
4.1.1	Landskapsregion	15
4.1.2	Landskapstype	16
4.1.3	Landskapskartlegging i Nordland	19
4.2	Registreringskart	20
5	Vurdering av konsekvens for delområder	21
5.1	Inndeling i delområder	21
5.2	Delområde L1 Korgen – Røssågadalføret – Bryggfjelldalen	22
5.2.1	Avgrensning	22
5.2.2	Beskrivelse	22
5.2.3	Verdi, påvirkning og konsekvens	23
5.3	Delområde L2 Korgfjellet – Snøtuva	28
5.3.1	Avgrensning	28
5.3.2	Beskrivelse	28
5.3.3	Verdi, påvirkning og konsekvens	30
5.4	Delområde L3 Simafjellet – Tverrfjellet	32
5.4.1	Avgrensning	32
5.4.2	Beskrivelse	33
5.4.3	Verdi, påvirkning og konsekvens	35
5.5	Delområde L4 Grønfjellet – Kangsen	39
5.5.1	Avgrensning	39
5.5.2	Beskrivelse	39
5.5.3	Verdi, påvirkning og konsekvens	40
5.6	Delområde L5 Klubben – Bryggfjellet	43
5.6.1	Avgrensning	43
5.6.2	Beskrivelse	44
5.6.3	Verdi, påvirkning og konsekvens	45
5.7	Verdikart	48
6	Samlet konsekvens	49
6.1	Sammenstilling av konsekvenser	49
6.1.1	0-alternativet	49
6.1.2	Utbyggingsalternativet	49
6.2	Usikkerhet	49
7	Konsekvenser i anleggsfasen	49
8	Avbøtende tiltak/planpremisser	50
9	Synlighetsanalyse	51

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Økt bruk av internett gir utfordringer både med tanke på sikker og effektiv håndtering av data, plassering av datasenter og økt energiforbruk. Globalt er det derfor et stort behov for datasentre, og antallet store datasentre vil øke kraftig de neste årene. Eksisterende datasentre drives i all hovedsak på energi produsert fra ikke fornybare ressurser, for eksempel kull og olje. For å fungere optimalt trenger et stort datasenter mye energi, helst fornybar energi. Det er også behov for nødløsninger og tilgang til nødstrøm.

Det er en stor fordel med et kjølig klima når sentrene skal tempereres. Norge har i den sammenheng en del komparative fortrinn i dette markedet; kaldt klima, konkurransedyktige kraftpriser, sterkt og stabilt nett, fornybar energi, stabil økonomi og stabilt klima.

I Stortingsmelding om Digital Agenda (Meld. St. 27 (2015-2016)) fremgår det at regjeringen vil styrke grunnlaget for datasentre og annen databasert næringsvirksomhet i Norge. Dette med hensikt å tilrettelegge for nasjonale og internasjonale aktørers etablering og drift.

Nordkraft har tatt initiativ til å utvikle tomter som er interessante for datasenteraktører, nettopp fordi Norge har fortrinn som etterspørres. Nordkraft klargjør og legger til rette for etablering på aktuelle tomter gjennom nødvendige reguleringsprosesser. Nordkraft skal imidlertid ikke eie og drifte datasentrene. Dette overlates til aktuelle dataaktører.

1.2 Planområdet

Planområdet er på ca. 145 daa og ligger like utenfor Korgen i Hemnes kommune. Planområdet omfatter eiendom 109/3 og 109/10.

1.3 Utredningskrav

Fastsatt planprogram (23.03.2022) angir følgende metodikk for vurdering av virkninger for landskapet:

«Tiltakets konsekvenser for landskap skal vurderes, med fokus på synlighet.

Det benyttes 3D-modell og / eller fotomontasjer for å visualisere landskapsvirkningen av tiltaket.

Det skal lages en visualisering av tiltaket fra representative punkter.

Det redegjøres for tiltakets betydning for eksisterende og framtidig vegetasjon, samt eventuell betydning for naturskapte visuelle egenskaper.

Det redegjøres for framtidig bebyggelsesstruktur, f.eks. plassering og volum.

Det vurderes ikke som nødvendig å utarbeide sol-/skyggeanalyse.

Det gis en enkel beskrivelse som grunnlag for føringer om arkitektonisk og estetisk utforming og uttrykk av framtidig bebyggelse.

Avbøtende tiltak beskrives.»

2 Metode og kunnskapsgrunnlag

2.1 Innledning

Metoden for konsekvensutredning av ikke-prissatte temaer er beskrevet i kap. 6 i håndbok V712. Metoden skal sikre en systematisk, helhetlig og faglig analyse av de konsekvensene et tiltak medfører.

En forkortet versjon av de viktigste trinnene i metoden er gjengitt under. En mer utfyllende beskrivelse er gitt i håndbok V712.

2.2 Definisjon og avgrensing

Landskapsbilde består i denne sammenhengen av landskapets romlige og visuelle egenskaper og hvordan landskapet oppfattes som fysisk form. I dette inngår både naturlige og menneskeskapte elementer som gir et geografisk område særpreg. Alle typer landskap inngår derfor i begrepet, både naturlig landskap og tettbygde områder. Landskapsbildet består av flere landskapselementer, som er naturlige eller menneskeskapte objekter eller enheter. Landskapskomponenter er hovedstrukturer, som store landformer, vannformer, vegetasjonsmessige sammenhenger eller bystrukturer. Landskapselementer er naturlige eller menneskeskapte objekter eller enheter.

Landskapstype defineres som et større geografisk område med enhetlig visuelt preg, skapt av enhetlig dominans av store landformer og kjennetegnet ved karakteristisk fordeling av landformer, naturstrukturer og andre landskapselementer.

Grensesnittet mellom deler av utredningstema landskapsbilde og utredningstema kulturarv kan være uklart. I utredningstema landskapsbilde skal man vurdere landskapets visuelle, romlige og estetiske verdi, mens man i utredningstema kulturarv skal vurdere landskapets kulturhistoriske betydning.

For grensesnitt mot andre ikke-prissatte tema, se håndbok V712.

2.3 Vurdering av konsekvens for delområder

På grunnlag av innsamlet kunnskap deles utredningsområdet inn i enhetlige delområder. Et delområde er definert som et område som har en enhetlig funksjon, karakter og/eller verdi og som derfor skiller seg fra tilgrensende areal. Inndeling i delområder er basert på registreringskategoriene i henhold til Statens vegvesens håndbok V712, se Tabell 1.

Tabell 1: Registreringskategorier for landskapsbilde (hentet fra V712).

Registreringskategorier	Forklaring
Topografiske hovedformer	Landformer og terrengformer. Kystlinjer. Større vassdrag, breer, fjordsystemer, skjærgård og sjøområder. Storskala- og småskala landskap. Variasjoner i relieff.
Romlige egenskaper	Avgrensninger, strukturer og andre visuelle uttrykk som danner landskapsrom. By- og gaterom.
Naturskapte visuelle egenskaper	Ubrutte sammenhenger fra fjord til fjell, åskammer, fjellrygger, horisontlinjer og strandlinjer. Naturpregede områder med tydelige brudd eller overganger i landskapet. Særlige naturfenomen og temporære variasjoner i vær og årstidsvekslinger.
Naturskapte nøkkelementer	Fremtredende terrengformasjoner, landemerker og orienteringspunkter. Naturminner som geologiske formasjoner eller enkeltstående særpregede trær.

Registrerings-kategorier	Forklaring
Vegetasjon	Form- og strukturdannende vegetasjon kan være naturlig, kulturpåvirket, eller kulturbetinget. Vegetasjonen avtegner seg som mosaikk og mønster i naturlige, kulturpåvirkete eller i rene menneskeskapte miljøer.
Arealbruk	Næringsvirksomhet, landbruk, bosetting, transport, annen infrastruktur.
Byform og arkitektur	Bygninger, plasser, parker, gater, og annen bystruktur.
Menneskeskapte visuelle egenskaper	Sammenhengende bebygde områder, gateløp, vegsystem, stisystem, kraftlinjer, jord- og skogbruksområder, fysiske grenselinjer, alleer, trerekker. Menneskeskapte områder med tydelige brudd eller overganger i landskapet.
Menneskeskapte nøkkelelementer	Landemerker, knutepunkt, fremtredende bygninger, tekniske installasjoner, formklippede særpregede trær, trær med arkitektonisk betydning.

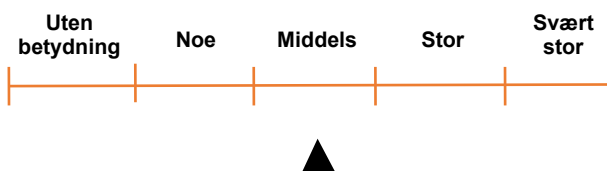
Tre begrep står sentralt i analysen:

- **Verdi:** Vurdering av hvor verdifullt et delområde er, dvs. hvor stor betydning delområdet har i et nasjonalt perspektiv. Skala for vurdering av verdi er fem-delt, fra «uten betydning» til «svært stor verdi».
- **Påvirkning:** Med påvirkning menes en vurdering av hvordan det samme området påvirkes som følge av tiltaket. Påvirkning vurderes i forhold til referansesituasjonen (alternativ 0).
- **Konsekvens:** Konsekvens framkommer ved sammenstilling av verdi og påvirkning i henhold til «konsekvensvifta», se Figur 3 og veiledning i Tabell 4: Skala og veiledning for konsekvensvurdering av delområder. Hentet fra V712..

Vurdering av påvirkning relateres til den ferdig etablerte situasjonen. Inngrep som utføres i anleggsperioden inngår kun i vurderingen av påvirkning dersom de gir varige endringer. Midlertidig påvirkning i anleggsperioden beskrives separat.

Verdivurdering av delområder

Delområder er verdivurdert etter nærmere definerte kriterier i håndbok V712, se Tabell 2. Verdi blir satt på en fem-delt skala fra ubetydelig til svært stor verdi. Svært stor verdi er i hovedsak knyttet til regionale og nasjonale verdier, mens noe verdi er områder med lokal betydning.

Figur 1: Skala for vurdering av verdi (hentet fra V712).

Kriterier for verdisetting av tema landskapsbilde er vist i Tabell 2.

Tabell 2: Tabell med kriterier for verdisetting av landskapsbilde (hentet fra V712).

Verdi ASPEKTER	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Visuelle kvaliteter	Delområde uten visuelle kvaliteter	Delområde med noen visuelle kvaliteter	Delområde med gode visuelle kvaliteter, eller kvaliteter av lokal betydning	Delområde med særlig gode visuelle kvaliteter, eller kvaliteter av regional betydning	Delområde med unike visuelle kvaliteter, eller kvaliteter av nasjonal / internasjonal betydning
Helhet Variasjon	Delområde med dårlig balanse mellom helhet og variasjon	Delområde med mindre god balanse mellom helhet og variasjon	Delområde med god balanse mellom helhet og variasjon	Delområde med særlig god balanse mellom helhet og variasjon	Delområde med unik balanse mellom helhet og variasjon
Særpreg	Delområde uten særpreg	Delområde med lite særpreg	Delområde med særpreg	Delområde med stort særpreg	Delområde med svært stort særpreg
Byform Bystruktur	Delområde der byformen/bystrukturen er fragmentert/sprenget/ødelagt	Delområde der byformen/bystrukturen er noe fragmentert	Delområde med god byform/bystruktur	Delområde med særlig god byform/bystruktur	Delområde med en unik byform/bystruktur
Arkitektur	Bebyggelse, bygninger, byrom, infrastruktur og landskap mangler sammenheng. Er dårlig tilpasset byens skala	Bebyggelse, bygninger, byrom, infrastruktur og landskap danner til sammen mindre gode og/eller lite lesbare omgivelser. Er mindre godt tilpasset byens skala	Bebyggelse, bygninger, byrom, infrastruktur og landskap danner til sammen gode og lesbare omgivelser. Er tilpasset byens skala	Bebyggelse, bygninger, byrom, infrastruktur og landskap danner til sammen særlig gode og lesbare omgivelser. Er godt tilpasset byens skala	Bebyggelse, bygninger, byrom, infrastruktur og landskap danner til sammen unike og lesbare omgivelser. Er svært godt tilpasset byens skala
Totalinntrykk	Delområde der landskap og bebyggelse/anlegg til sammen gir et dårlig totalinntrykk	Delområde der landskap og bebyggelse/anlegg til sammen gir et noe redusert totalinntrykk	Delområde der landskap og bebyggelse/anlegg til sammen gir et godt totalinntrykk	Delområde der landskap og bebyggelse/anlegg til sammen gir et spesielt godt totalinntrykk	Delområde der landskap og bebyggelse/anlegg til sammen gir et unikt totalinntrykk
Sjeldenhet Representativitet¹			Delområdet inngår i landskapstyper som er fåtallig/sjeldne regionalt	Delområdet inngår i landskapstyper som er fåtallig/sjeldne nasjonalt	
Forvaltningsprioritet/ prioriterte landskapsområder^{2 3}			Delområdet har kvaliteter av lokal og/eller regional betydning	Delområdet har kvaliteter av regionale og/eller nasjonal betydning	Delområdet har kvaliteter av nasjonal og/eller internasjonal betydning

¹ NiN landskap² Verdifulle landskap, jmfør Forskrift om konsekvensutredning § 10 b).³ Verneområder etter naturmangfoldloven §§ 35-39.

Påvirkning

Også påvirkning blir vurdert etter nærmere definerte kriterier i håndbok V712. Vurderingen av påvirkning blir utført for utbyggingsalternativer og sammenlignet med alternativ 0.

Figur 2: Skala for vurdering av påvirkning. Skalaen er glidende, og pilen skal flyttes for å illustrere graden av påvirkning på delområdet (hentet fra V712).

Kriterier for vurdering av påvirkning av utredningstemaet landskapsbilde er vist i Tabell 3. Sentralt for påvirkningsvurderingene er at mindre endringer ikke skal gi store utslag. Det er viktig at de største utslagene forbeholdes de mest alvorlige tilfellene. Vurderinger i begge ender av skalaen skal forbeholdes tilfeller der enten verdien blir helt ødelagt, eller motsatt, at tiltaket vil redde en verdi som ellers ville gått tapt.

Tabell 3: Tabell for vurdering av påvirkning av landskapsbildet (hentet fra V712).

Tiltakets påvirkning	Forankring og lokalisering	Landskaps- og terrenginngrep	Skala	Linjeføring	Arkitektonisk utforming
Ødelagt/sterkt forringet	Tiltaket er ikke forankret, medfører uheldig fragmentering, eller bryter i stor grad med landskapskarakteren	Tiltaket medfører en stor endring i landskapet, eller medfører svært skjemmende inngrep	Tiltaket dominerer i stor grad over landskapets skala	Tiltaket har svært dårlig rytme, er preget av knekk, sprang, har en svært uheldig romkurve	Tiltaket fremstår helt uten arkitektonisk helhet, har svært dårlig design
Forringet	Tiltaket er dårlig forankret, medfører fragmentering, eller bryter med landskapskarakteren	Tiltaket medfører skjemmende inngrep	Tiltaket dominerer over landskapets skala	Tiltaket har dårlig rytme, er preget av knekk, sprang, en uheldig romkurve	Tiltaket fremstår i liten grad som en arkitektonisk helhet, har dårlig design
Noe forringet	Tiltaket er noe forankret, medfører noe fragmentering, eller bryter i en viss grad med landskapskarakteren	Tiltaket medfører noe skjemmende inngrep	Tiltaket dominerer noe over landskapets skala	Tiltaket har noe dårlig rytme, er noe preget av knekk, sprang, en uheldig romkurve	Tiltaket fremstår i noen grad som en arkitektonisk helhet, har noe dårlig design
Ubetydelig endring	Tiltaket er forankret, medfører i liten grad fragmentering, eller bryter i liten grad med landskapskarakteren	Tiltaket medfører ikke skjemmende inngrep	Tiltaket er tilpasset skalaen i landskapet, eller er underordnet denne	Tiltaket har god rytme, er uten knekk eller sprang, har en god romkurve	Tiltaket fremstår som en arkitektonisk helhet
Forbedret	Tiltaket er godt forankret, medfører ingen fragmentering, eller forsterker	Tiltaket medfører istandsetting av ødelagt/sterkt forringet landskap	Tiltaket har en god tilpasning til skalaen i landskapet, eller er underordnet	Tiltaket har særlig god rytme og romkurve som fremhever	Tiltaket fremstår som en særlig god arkitektonisk helhet, har god design og

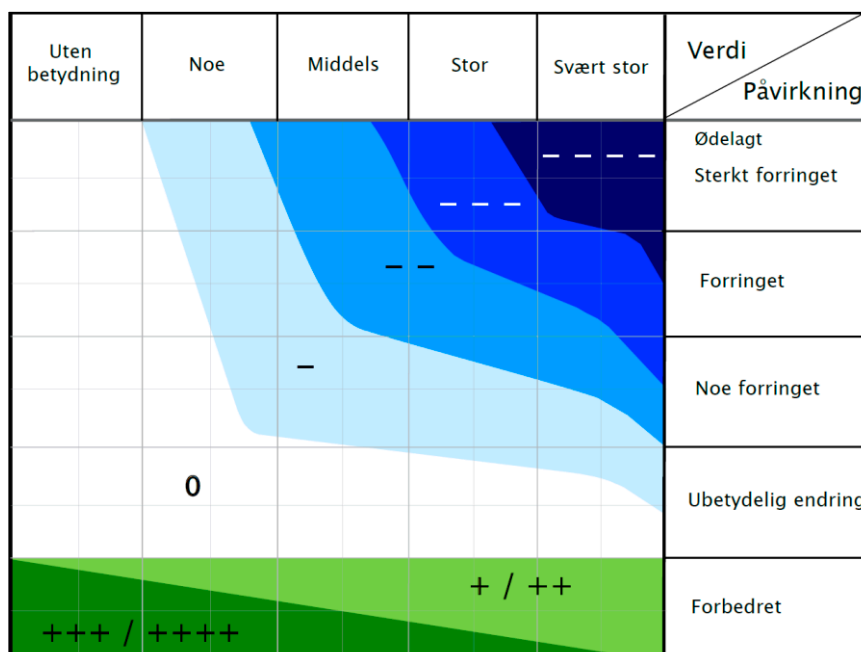
Tiltakets påvirkning	Forankring og lokalisering	Landskaps- og terrenginngrep	Skala	Linjeføring	Arkitektonisk utforming
	landskapskarakterene		denne	landskaps-skulpturen	materialkvalitet

Vurdering av konsekvenser

Konsekvensgrad blir gitt på en syv-delt skala fra kritisk negativ (----) til stor positiv (++++), se konsekvensvifta, Figur 3.

Tabell 4: Skala og veiledning for konsekvensvurdering av delområder. Hentet fra V712.

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	4 minus (----)	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for delområdet. Gjelder kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
---	3 minus (---)	Alvorlig miljøskade for delområdet.
--	2 minus (--)	Betydelig miljøskade for delområdet.
-	1 minus (-)	Noe miljøskade for delområdet.
0	Ingen/ubetydelig (0)	Ubetydelig miljøskade for delområdet.
+ / ++	1 pluss (+) 2 pluss (++)	Miljøgevinst for delområdet: Noe forbedring (+), betydelig miljøforbedring (++)
+++ / ++++	3 pluss (+++) 4 pluss (++++)	Benyttes i hovedsak der delområder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

Figur 3: «Konsekvensvifta». Skalaene for verdi og påvirkning utgjør hhv. X-akse og Y-akse i figuren (hentet fra V712).

2.4 Konsekvenser av alternativer

Etter at konsekvensen for hvert delområde er utredet, gjøres en samlet konsekvensvurdering av hvert utbyggingsalternativ.

Vurderingene som ligger til grunn for å sette konsekvensgrad for hele utbyggingsalternativer skal begrunnes i tekst. Skala og kriterier framgår av Tabell 5. Det må gå fram hva som har vært utslagsgivende for den samlede vurderingen, f.eks. om noen delområder har blitt tillagt avgjørende vekt, eller om sumvirkninger har blitt tillagt vekt. Det er viktig at beslutningsrelevant usikkerhet beskrives. Det er også viktig at forslag til aktuelle skadereduserende tiltak som kan bidra til å redusere de negative virkningene eller føre til forbedring for et område eller hele alternativer beskrives, jf. V712 kap. 6.1.4.

Tabell 5: Kriterier for fastsettelse av konsekvens for hvert alternativ (hentet fra V712).

Skala	Trinn 2: Kriterier for fastsettelse av konsekvens for hvert alternativ
Kritisk negativ konsekvens	Svært stor miljøskade for temaet, gjerne i form av store samlede virkninger. Stor andel av strekning har særlig høy konfliktgrad. Vanligvis flere delområder med konsekvensgrad 4 minus (---). Brukes unntaksvis.
Svært stor negativ konsekvens	Stor miljøskade for temaet, gjerne i form av store samlede virkninger. Vanligvis har stor andel av strekningen høy konfliktgrad. Det finnes delområder med konsekvensgrad 4 minus (---), og typisk vil det være flere/mange områder med tre minus (--).
Stor negativ konsekvens	Flere alvorlige konfliktpunkter for temaet. Typisk vil flere delområder ha konsekvensgrad 3 minus (--).
Middels negativ konsekvens	Delområder med konsekvensgrad 2 minus (-) dominerer. Høyere konsekvensgrader forekommer ikke eller er underordnede.
Noe negativ konsekvens	Liten andel av strekning med konflikter. Delområder har lave konsekvensgrader, typisk vil konsekvensgrad 1 minus (-), dominere. Høyere konsekvensgrader forekommer ikke eller er underordnede.
Ubetydelig konsekvens	Alternativet vil ikke medføre vesentlig endring fra referansesituasjonen (referansealternativet). Det er få konflikter og ingen konflikter med høye konsekvensgrader.
Positiv konsekvens	I sum er alternativet en forbedring for temaet. Delområder med positiv konsekvensgrad finnes. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Stor forbedring for temaet. Mange eller særlig store/viktige delområder med positiv konsekvensgrad. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.

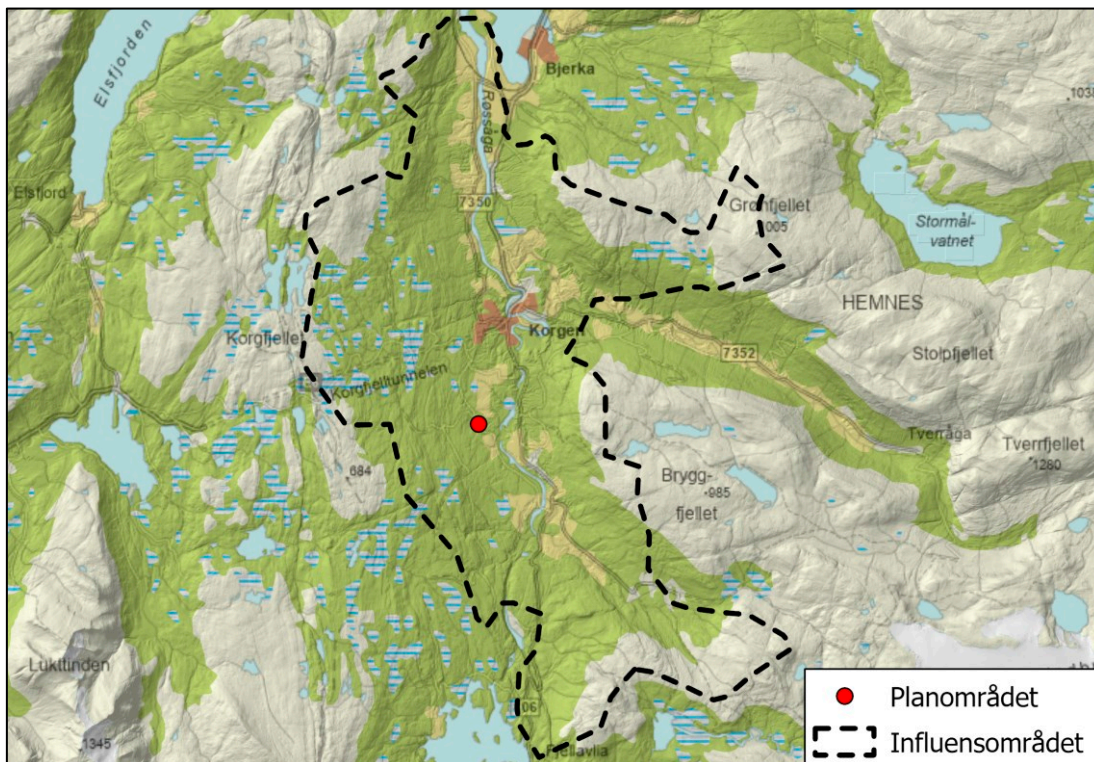
2.5 Kunnskap og kilder

Kunnskapsinnhenting er gjort gjennom innsamling av foreliggende registreringer og kartlegginger. I arbeidet er følgende hovedkilder benyttet:

- Brembu, S., Kjerkreit, A., Sandvik, K. O., Hoftun, I., Sørgaard, K., Haraldsen, U. & Stomperud, M./Statens vegvesen (2018). *Håndbok V712 Konsekvensanalyser*.
- Erikstad, L., Halvorsen, R. & Simensen, T. (2019). *Natur i Norge (NiN) versjon 2.2. Inndelingen i landskapstyper*. - Artsdatabanken, Trondheim.
- Puschmann, O./NIJOS (2005). *Nasjonalt referansesystem for landskap, beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner* (NIJOS rapport 10/2005).
- Lykkja, H., Uttakleiv, L. A., Knagenhjelm, C., Clemetsen, M. (2017) *Landskapstyper i Nordland* (AN Rapport 5-2014)
- Lykkja, H., Uttakleiv, L. A., Knagenhjelm, C., Clemetsen, M. (2017) *Sjeldne og typiske landskap i Nordland* (AN Rapport 6-2014)
- Naturbase
- Vegkart
- Felles kartdatabase
- Google maps

2.6 Influensområdet

Ifbm planarbeidet er det utarbeidet en teoretisk synlighetsanalyse (se kapittel 519). Denne er benyttet som grunnlag for å avgrense influensområdet til det planlagte tiltaket. Influensområdet omfatter hovedsakelig områder som tiltaket har visuell kontakt med, og det området der tiltaket har fysisk påvirkning.

Figur 4: Influensområdet.

3 Planlagt utbygging

3.1 Innledning

Forslagsstiller ønsker stor fleksibilitet i reguleringsplanen, da de ulike store dataaktørene har forskjellige preferanser for hvordan de ønsker å bygge opp et datasenter. Preferansene varierer med hensyn på antall datahaller, størrelse på datahaller, hvorvidt datahallene har etasjeinndeling, plassering av tekniske installasjoner knyttet til datahallene og plassering av og innhold i administrasjonsbygg.

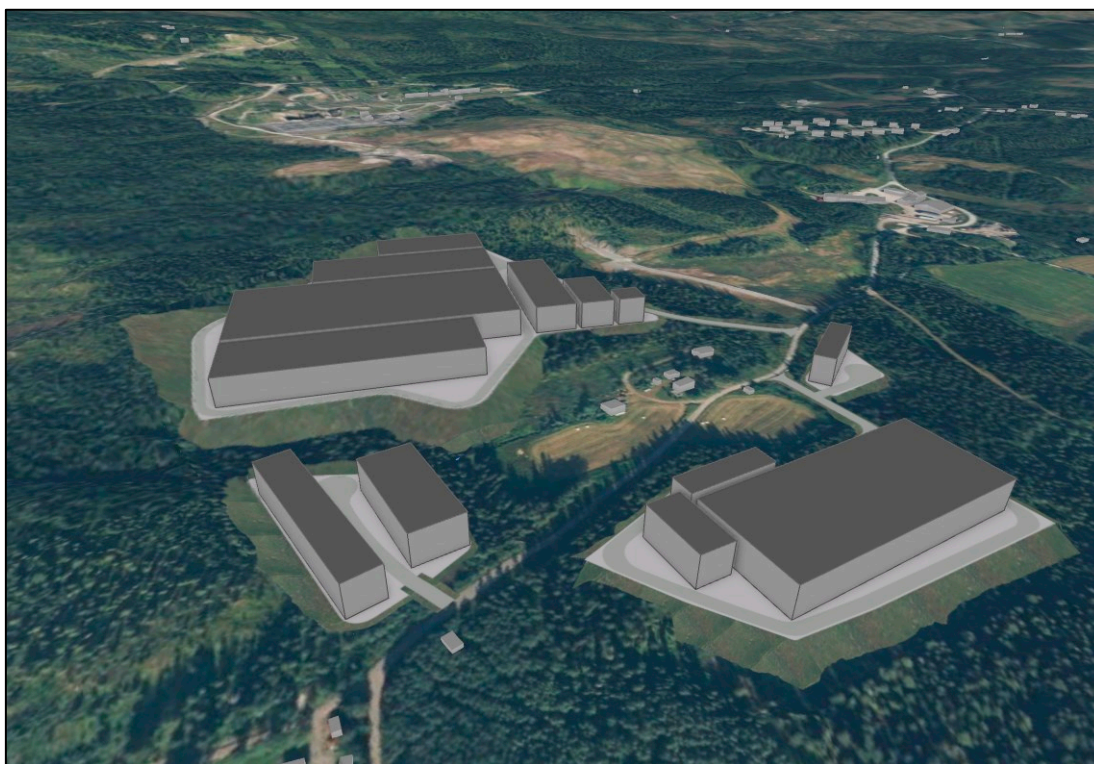
3.2 0-alternativet

0-alternativet (referansealternativet) innebærer at planen ikke blir realisert, og at dagens situasjon videreføres.

3.3 Utbyggingsalternativet

Utbyggingsalternativet innebærer å bygge ut delområdene med store bygningsvolumer og høy utnyttning av byggeområdene.

Utbyggingsalternativet viser også terrenginngrep, vegsystemer og trafoanlegg.

Figur 5: Utbyggingsalternativet.

4 Registreringer

4.1 Generell områdebeskrivelse

4.1.1 Landskapsregion

I Nasjonalt referansesystem for landskap deles Norge inn i 45 landskapsregioner basert på store likehetstrekk i landskapet.

Hver region har sine særegne landskapskaraktertrekk basert på følgende komponenter:

- Landskapets hovedform
- Landskapets småformer
- Fjord – og vassdrag
- Vegetasjon
- Jordbruksmark
- Bebyggelse og tekniske anlegg

Planområdet ligger innenfor landskapsregion 33 – Innlandsbygdene i Nordland, hvis landskapskarakter kan oppsummeres slik:

«Samtlige av regionens åtte underregioner ligger sør for Saltfjorden/Skjerstadjfjorden, og helst som dalfører inn mot fjellområder som Saltfjellet, Stigfjellet, Børgefjell m.fl. Også nord for Skjerstadjfjorden fins det mindre områder med betydelig innlands-/skogbygdpreg, men disse er for små i utstrekning til å bli avgrenset som egne underregioner. De inngår derfor i region 32 (Fjordbygdene i Nordland og Troms).

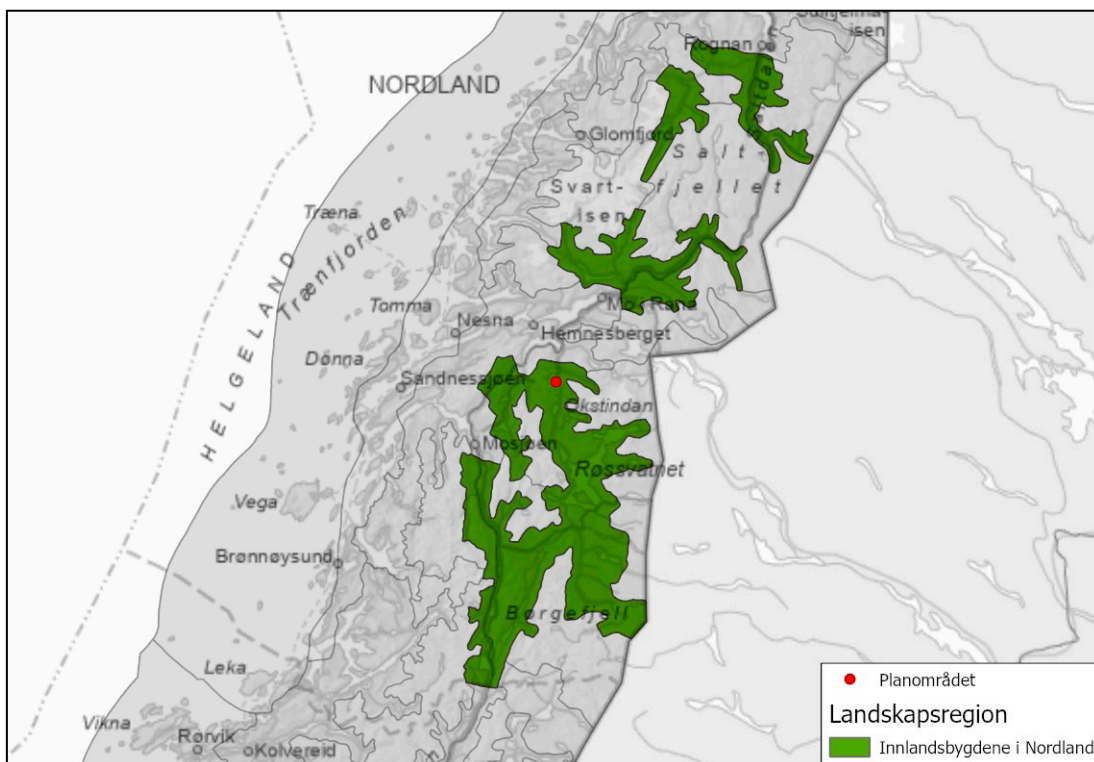
Reiser man til Nord-Norge langs E6 vil mange oppleve regionen som en forholdsvis lang etappe mot et endelige reisemål. Dette fordi europaveien her går gjennom seks av regionens åtte u.regioner, og i tillegg også gjennom nærmest hele deres lengderetninger. Siden hovedveien også ofte følger en skogdekt dalbunn, vil nok mange oppleve regionen som forholdsvis ensformig og kanskje også til dels kjedelig. Fenomenet er kjent (jmf. opplevelsen ved å kjøre Østerdalen i Sør-Norge framfor Gudbrandsdalen), men er likevel lite rettferdig for regionen. Hadde hovedveiene ligget mer variert i terrenget, hadde man og erfart en atskillig større landskapsvariasjon. Dette ser man bl.a. ved å alternativt kjøre via Hattfjelldal til Korgen eller via Misvær til Bodø (reg 29).

Regionen omfatter altså de store dalførene i de indre deler av Nordland fylke. Karakteristisk er skogdominerte dallandskap med klart markerte landskapsrom. Jordbruksmark, vannflater, samt i høytliggende områder også en del myr, gir åpne lysninger, utsyn og variasjon i de ellers skogdekte dalene. I de øvre dalførene strekker regionen seg så langt opp som det fins bosetting, og flere steder er det oppe i fjellskogsbeltet. Sør for Saltfjellet dominerer grana skogbildet, og er særlig i høyereliggende områder et særpreg med sine lange og ranke trær. Dalføra nord for Saltfjellet er derimot dominert av både lauv- og furuskoger noe som gir et helt annet skogbilde.

Vassdragene utgjør viktige og ofte iøynefallende elementer i mange landskapsområder, men utformingene varierer mellom u.regionene. Mest iøynefallende er Røssvatnet i 33.03 som pga omfattende neddemming er blitt til Norges nest største innsjø. Her danner det storflikete vannet er imponerende vannspeil i landskapet, og hvor motsatte bjørkeskogs- og snauffjellssider stedvis framstår som fjerne vegger. Mer beskjedne i areal, men likevel dominerende i sine landskapsområder er de middels store vannene i 33.01 og 33.04. Her er landskapsrommene tettere, og vannene utgjør en mer intim del av motstående dal- og fjellsider. Majavatnet, Store Svenningsvatnet, Fiplingsvatnene

(33.01) og Fustvatnet, Ømmervatnet og Drevatnet (33.04) m.fl., er eks. på det. I øvrige u.reg. domineres vasskomponenten av store elver, og er pga av beliggenhet langs vei, ofte godt synlige. Elvene varierer fra hurtige stryk, til dype og sakterennende løp og lengst ned som brede meandreringer over brede elvesletter. Her er også noen store og kjente dalfosser.

Jordbruksområdene ligger spredt og er varierte. Mest iøynefallende er til dels store slettegårder omgitt av barskog nede i dalbunnen. Slike gårder utgjør regionens driftigste bruk, og de fleste av dem har utvidet sine jordarealer gjennom nydyrking i nyere tid. Mer bortgjemt er regionens brattlendte ligårder. Mange av disse har mye tungdrevne arealer, og en rekke ligårder er også nedlagt i de siste tiårene. En tredje gruppe gårder er de som ligger i bjørkeskogsbeltet. Dersom slike gårder har husdyr, særlig storfe, er det ikke uvanlig å se fine forekomster av beitet hagemarksskog. Regionens seterbruk lå helst i fjellskogsbeltet, men de aller fleste av de eldre setrene er nedlagt. Ellers framheves særlig beitelandskapene rundt geitebruk som noe særegent.»

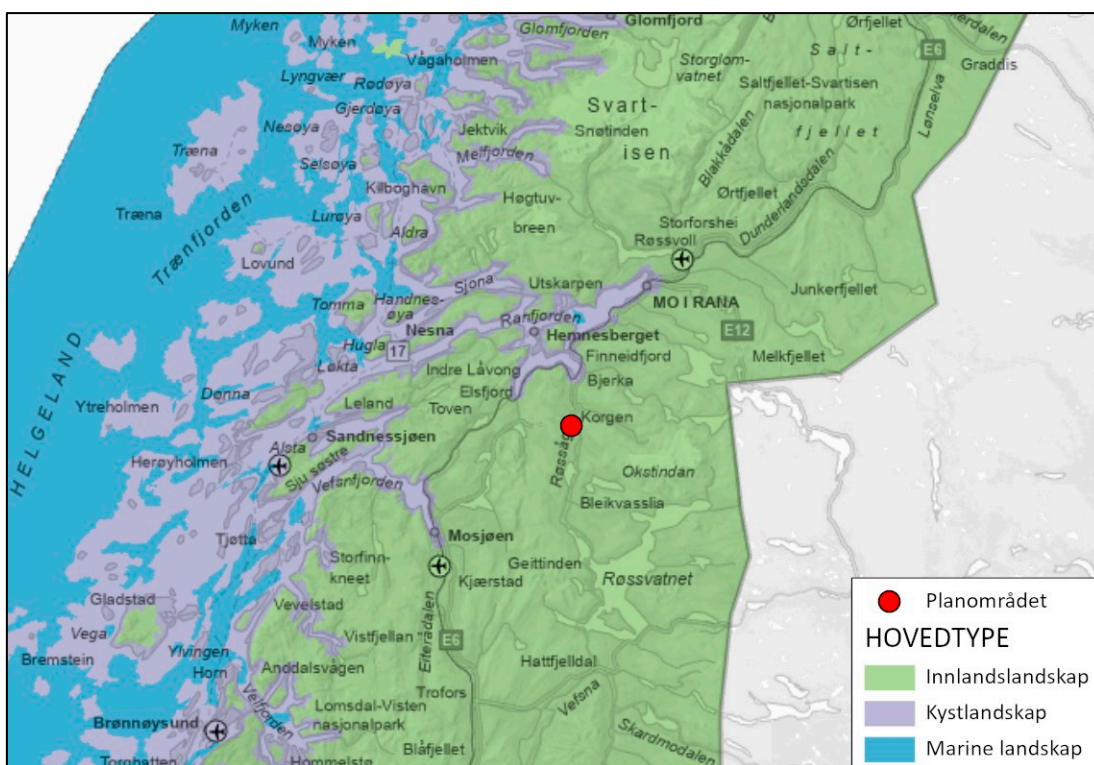
Figur 6: Landskapsregion 33 – Innlandsbygdene i Nordland. Planområde vises med rødt punkt.

4.1.2 Landskapstype

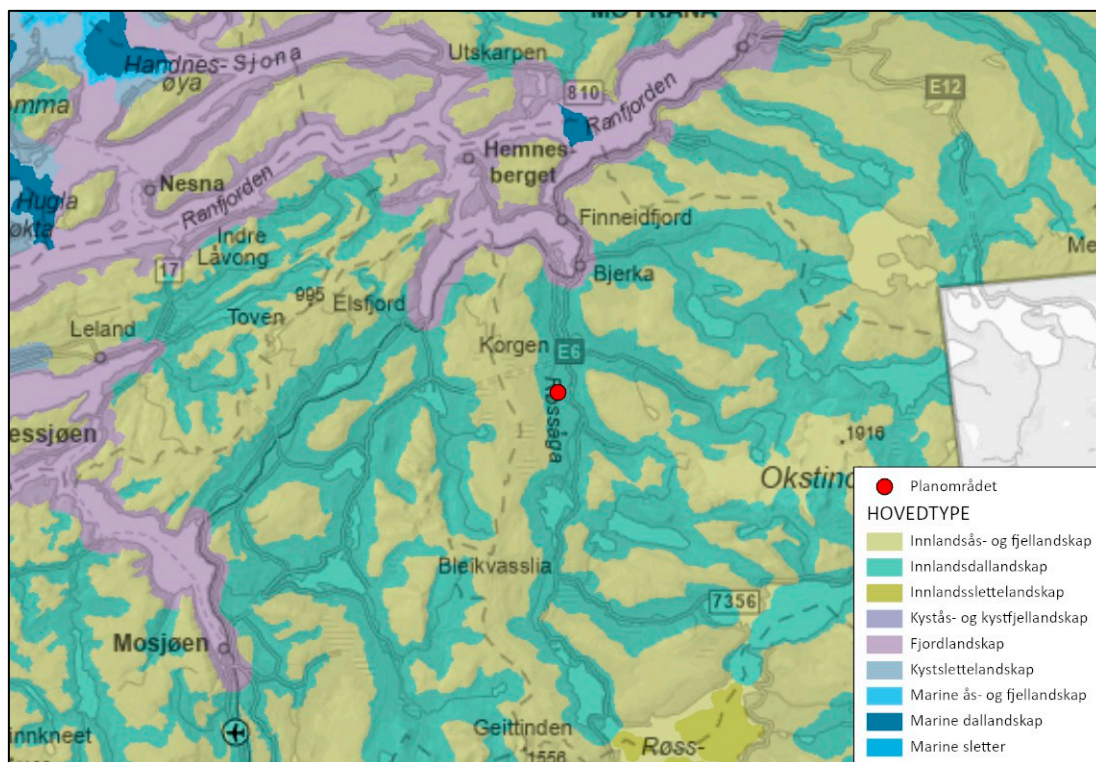
Landskapstype er i NiN-systemet definert som; «større geografisk område med enhetlig visuelt preg, skapt av enhetlig dominans av store landformer og kjennetegnet ved karakteristisk fordeling av landformer, natursystemkomplekser, natursystemer og andre landskapselementer.»

I NiN-systemet er landskapet i Norge delt inn i et typesystem med tre «generaliseringsnivåer» med ulikt detaljeringsnivå. I det øverste nivået er landskapet delt inn i tre hovedtypegrupper; kystlandskap, marinelandskap og innlandslandskap. Videre er landskapet delt inn i ni hovedtyper, som skal være en «ensartet type landskap med hensyn til store trekk i terrengform- og landform». Hver hovedtype er igjen delt inn i grunntype. En landskaps-grunntype skal være en «ensartet type landskap med hensyn til overordnet landform og landskapets innhold av elementer slik det kommer til uttrykk gjennom plasseringen langs de viktigste landskapsgradientene».

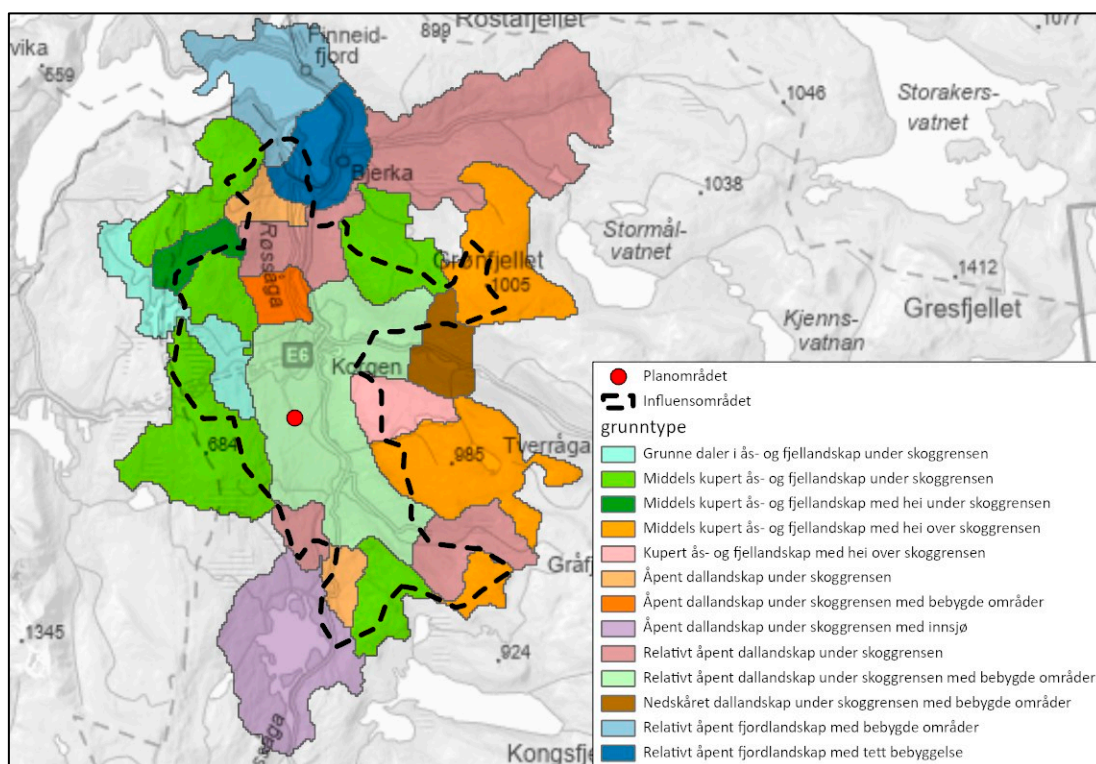
Det frem går av NiN-systemet at planområdet ligger i hovedtypegruppen; «Innlandslandskap», i hovedtypen; «Innlandsdallandskap» og i landskaps-grunntypen; «Relativt åpent dallandskap under skoggrensen med bebygde områder», se etterfølgende figurer.

Figur 7: Planområdet ligger i hovedgruppetyperen «innlandslandskap» i henhold til NiN-systemet.

Figur 8: Planområdet ligger hovedtypen «innlandsdallandskap» i henhold til NiN-systemet.

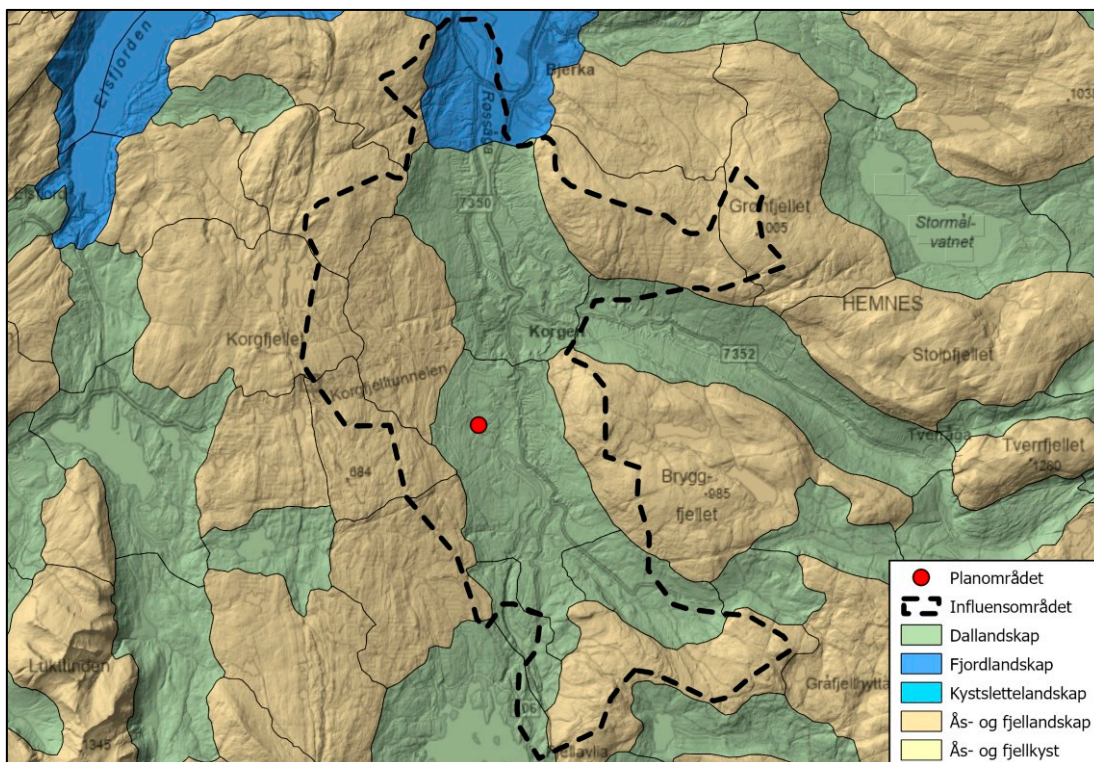

Figur 9: Landskapstyper fra NiN innenfor influensområdet.

4.1.3 Landskapskartlegging i Nordland

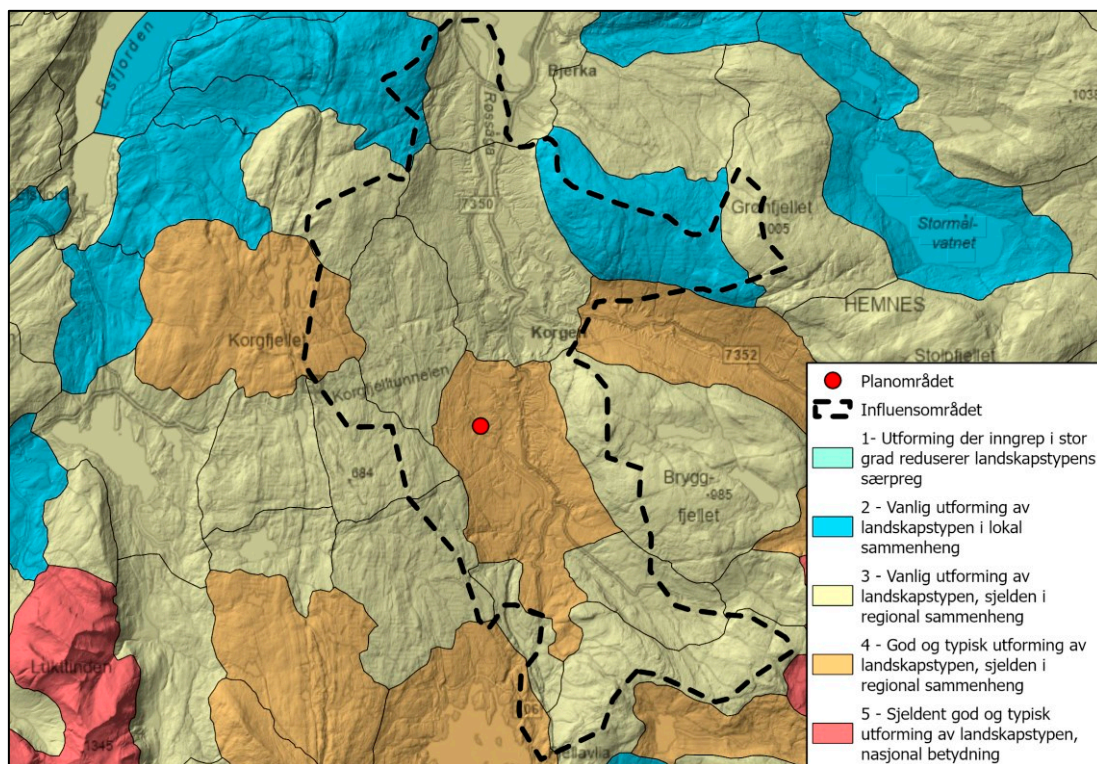
Aurland Naturverkstad har på oppdrag fra Nordland fylkeskommune utarbeidet en kartlegging av landskapet i Nordland fylke. Dette ble gjort for å gi et bedre kunnskapsgrunnlag om landskap i lokal og regional forvaltning og planlegging.

Kartleggingen deler Nordland inn i et hierarki av landskapstyper etter system for Naturtyper i Norge (NiN 2.0). På det øverste nivået er fylket delt inn i hovedtypegruppene innland og kyst, deretter 5 hovedtyper som beskriver overordnede landskapstrekk, videre deles hovedtypene inn i 73 landskapstype/grunntypegrupper som er kategorisert i 310 grunntyper og klassifisert i 2695 landskapsområder.

Figur 10: Hovedtype grupper innenfor influensområdet.

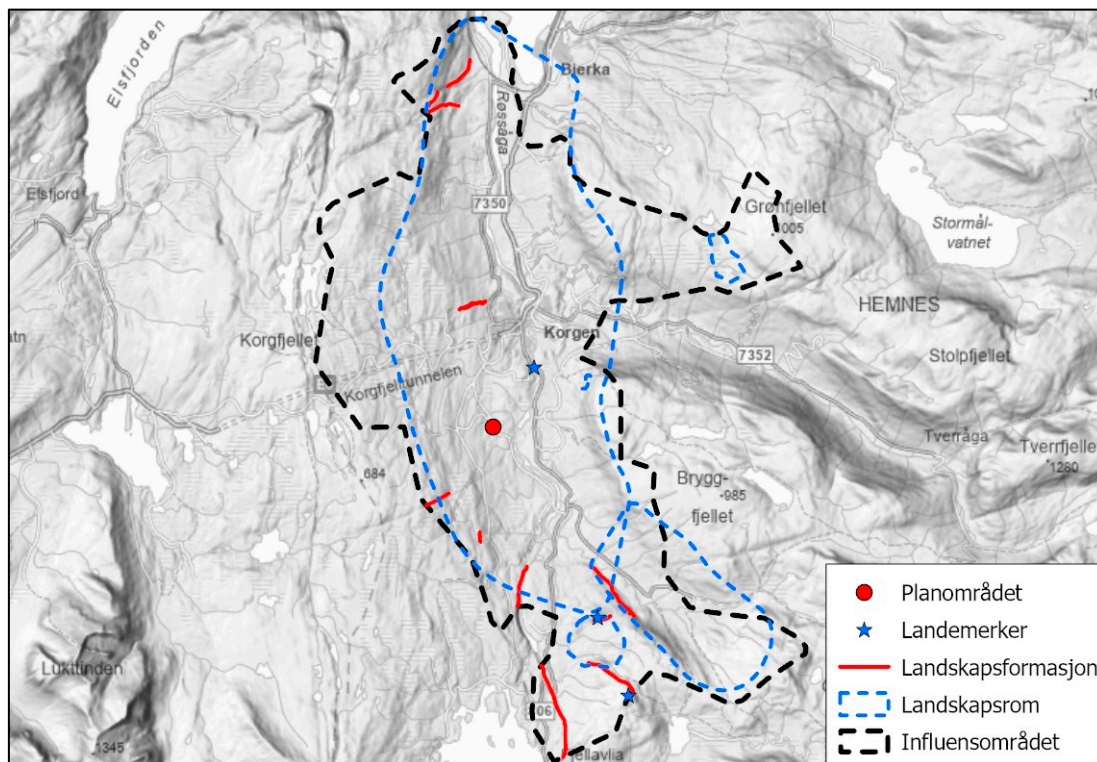
Det er i tillegg til kartleggingen gjort klassifiseringer knyttet til hvor sjeldne landskapstypene i Nordland er. Hvert område er rangert i en 5-delt skala, hvor 5 er høyes og 1 er lavest.

Figur 11: Klassifisering av sjeldenhet knyttet til landskap i Nordland.

4.2 Registreringskart

Det er utarbeidet et kart i forbindelse med registreringen, som viser landskapskomponenter og landskapselementer som ligger til grunn for fastsetting av landskapets karakter for delområdene innenfor influensområdet.

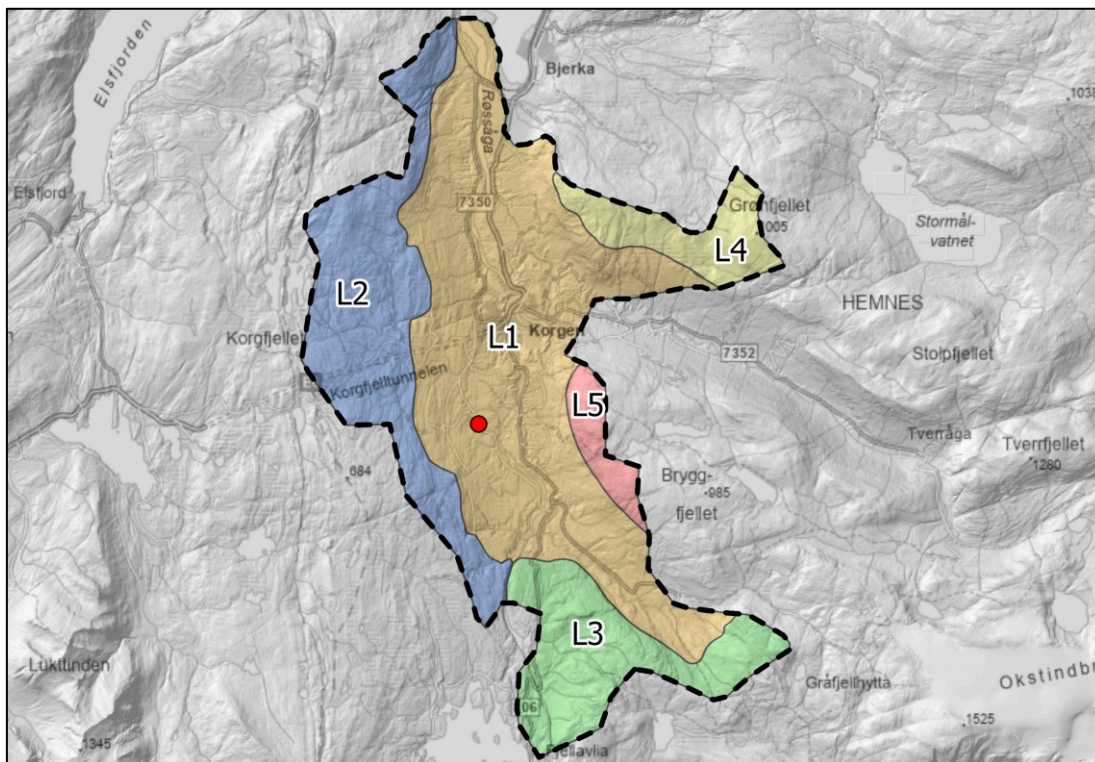

Figur 12: Registreringskart.

5 Vurdering av konsekvens for delområder

5.1 Inndeling i delområder

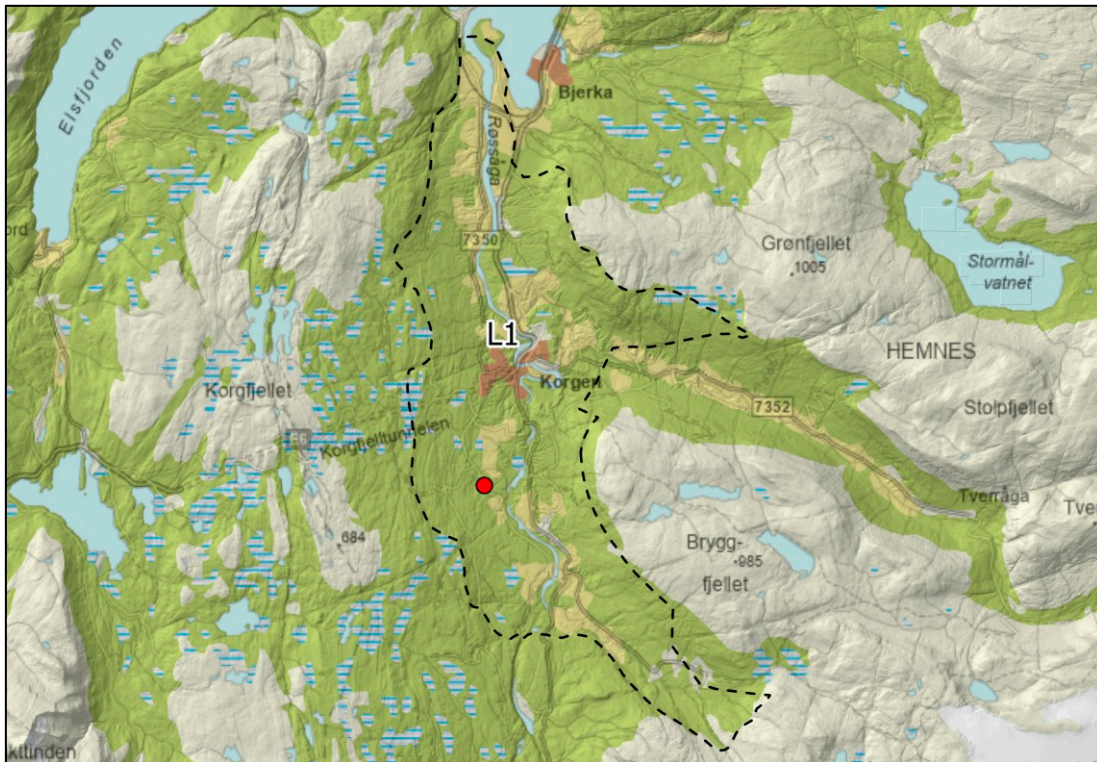
Inndelingen av delområdene baserer seg på registrerte landskapskomponenter, landskapsrom, landskapskartleggingen til Aurland naturverkstad og inndeling av landskapstyper etter NiN-systemet. I tillegg til avgrensningen mellom de ulike delområdene, avgrenses delområdene av influensområdet.

Figur 13: Influensområdet og delområder. Planområdet vises med rødt punkt.

5.2 Delområde L1 Korgen – Røssågadalføret – Bryggfjelldalen

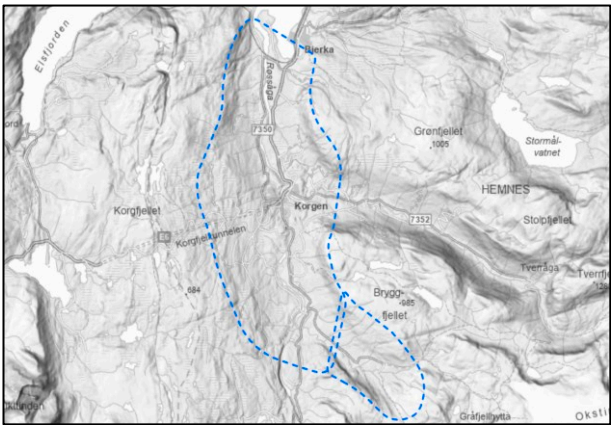
5.2.1 Avgrensning

Figur 14: Delområde L1 Korgen – Røssågadalføret – Bryggfjelldalen.

5.2.2 Beskrivelse

Tabell 6: Vurdering av landskapskarakter for delområde L1 Korgen – Røssågadalføret – Bryggfjelldalen.

Delområde L1 Korgen – Røssågadalføret – Bryggfjelldalen		
Kategorier	Kort beskrivende tekst	Betydning for landskapskarakteren*
Topografiske hovedformer	Delområdet består av det storskala, åpne dalføret som Røssåga renner igjennom, samt den noe trangere sidedalen i sør; Bryggfjelldalen. Terrenget i dalbunnene varierer mellom flate jorder knyttet til landbruk og bebyggelse og et mylder av nedsunkne raviner langs Røssåga. Terrenget stiger raskt i øst mot Klubben, Kangsen og Grøntfjellet, mens det i vest er en slakere helning opp mot Korgfjellet.	Svært viktig
Romlige egenskaper	Hele dalføret langs Røssåga er et stort overordnet landskapsrom avgrenset av fjellsidene opp mot Korgfjellet, Klubben og Kangsen. Bryggfjelldalen er også et stort eget landskapsrom. 	Viktig

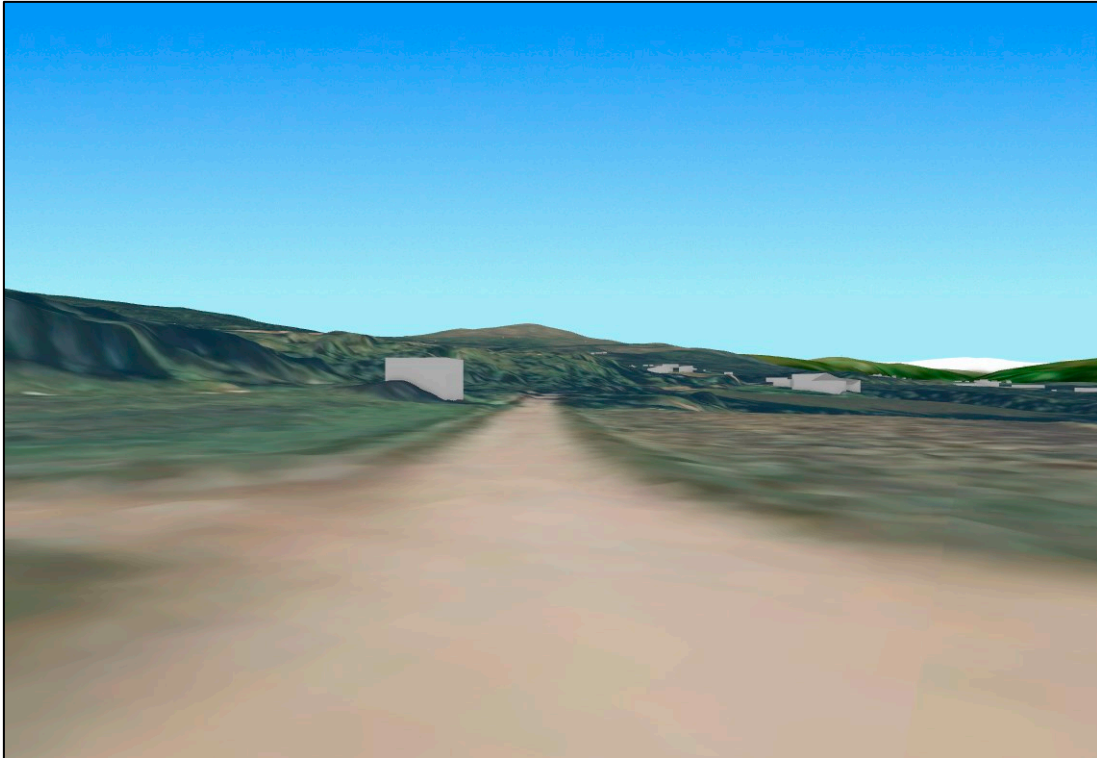
Naturskapte visuelle egenskaper	Røssåga er et tydelig uavbrutt landskapselement i delområdet. Elva deler og deler delområdet i to. Også dalførene representerer store uavbrutte sammenhenger i landskapet.	Svært viktig
Naturskapte nøkkel-elementer	Røssåga med sitt meanderende løp og mange fosser danner en variasjon i landskapet og utgjør viktig landskapselement i delområdet.	Svært viktig
Vegetasjon	Store deler av landskapet i delområdet er dekket med barskog. Stedvis, på øst siden av Røssåga, er det store forekomster av boreal ravineregnskog med noen av de største gjenværende naturgranskogene i landet. Disse områdene er bevart i 4 naturreservater rundt om i delområdet.	Svært viktig
Arealbruk	Arealbruk i delområdet knyttes til tettstedet Korgen og spredte jordbruksområder rundt om i dalførene. Veger og kraftlinjer er også synlig til stede i delområdet.	Viktig
Byform og arkitektur	Tettstedet Korgen ligger sentralt i delområdet. Tettstedet brytes opp av Røssåga og tilsigende elver, samt raviner. Tettstedet forbindes med broer.	Viktig
Menneske-skapte visuelle egenskaper	E6, samt flere fylkesveger danner visuelle sammenhenger i delområdet.	Viktig
Menneske-skapte nøkkel-elementer	Sjøforsen bro er en gammel håndhogd steinbro fra 1905 som krysser Røssåga og er et historisk landemerke i delområdet. Figur 15: Sjøforsen bro. (Hemnes kommune)	Viktig
Fastsatt karakter for landskapsbildet: Delområdets skala, åpenhet og sammenhengende form er hovedtrekket for landskapsbildet. Røssåga danner et sentralt landskapselement som med sine fosser og meanderende elveløp skaper en uavbrutt sammenheng, samt deler opp landskapet. Landskapet preges av tettstedet Korgen og landbruksområder spredt rundt i delområdet som skaper et mosaikkipreg blant de ellers skogkledde dalførene. Infrastrukturen i delområdet skaper visuelle sammenhenger. <i>*Kriterier for vurdering: uvesentlig – mindre viktig – viktig – svært viktig – avgjørende</i>		

5.2.3 Verdi, påvirkning og konsekvens

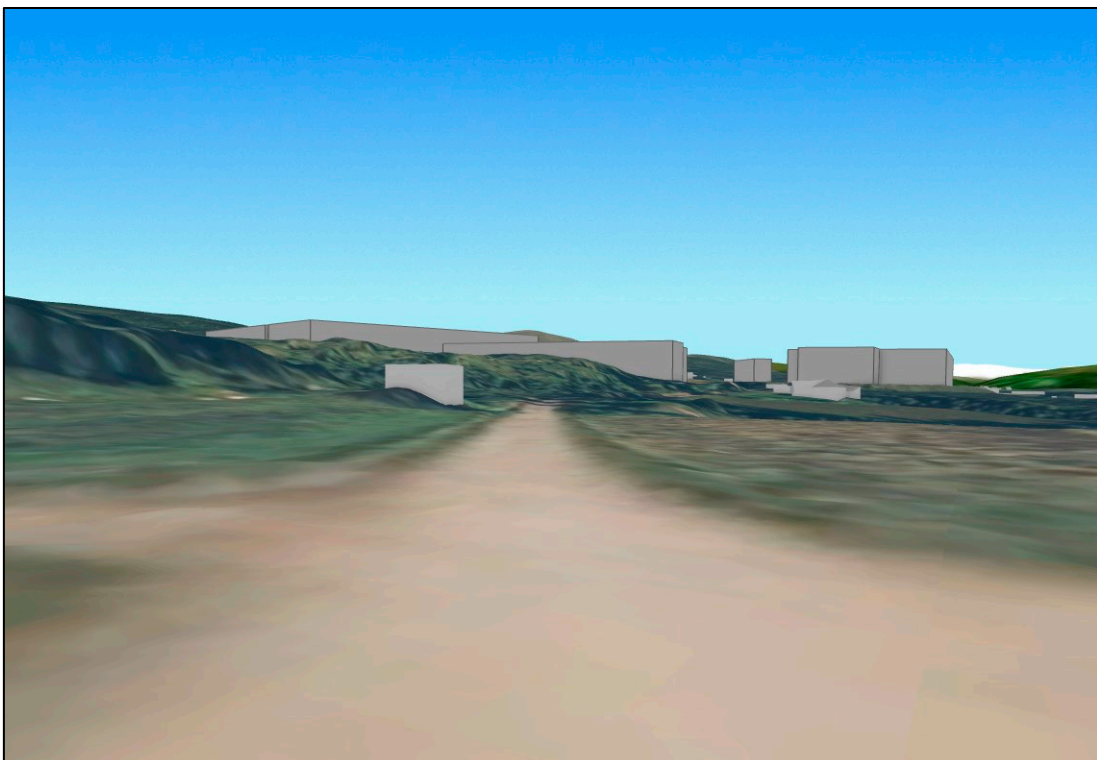
Tabell 7: Vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens for delområde L1 Korgen – Røssågadalføret – Bryggfjelldalen.

Verdivurdering: Delområde L1 Korgen – Røssågadalføret – Bryggfjelldalen					
Visuell kvalitet		x			
Helhet/variasjon			x		
Særpreg		x			
Byform/bystruktur		x			
Arkitektur			x		
Totalinntrykk			x		

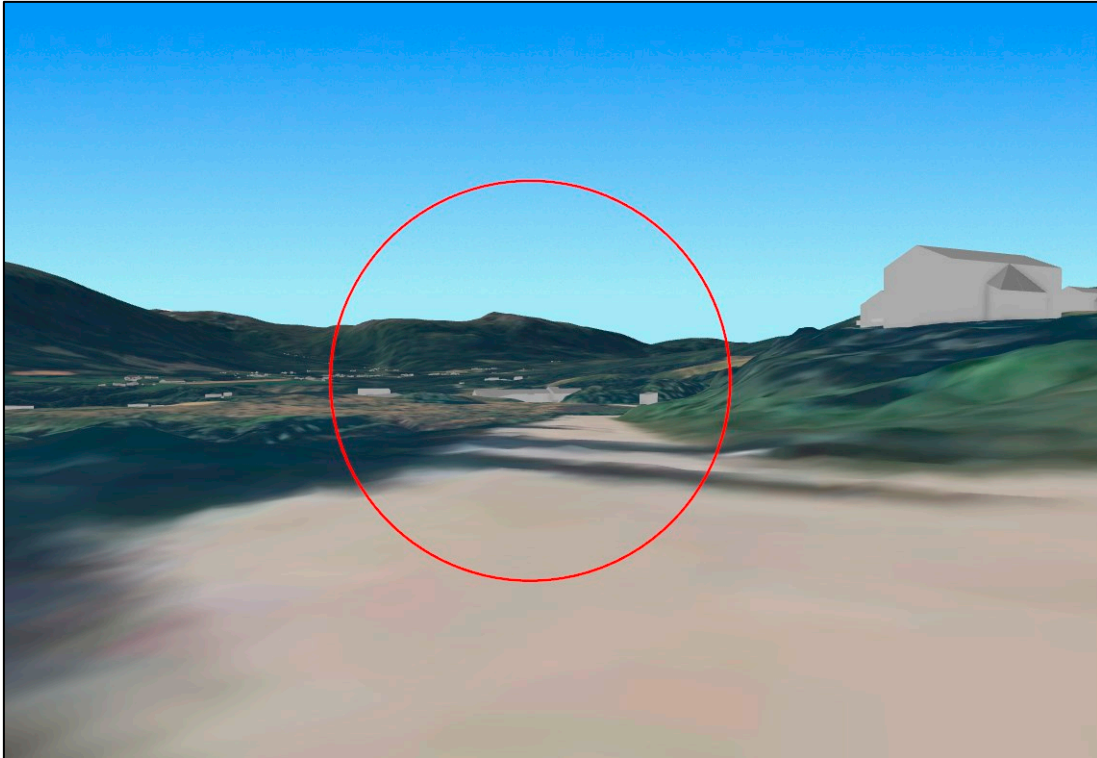
Sjeldenhet/ representativitet			x		
Forvaltnings-prioritet/ prioriterte landskaps- områder				x	
Samlet verdi:	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲				
<u>Kort beskrivelse med verdibegrunnelse:</u>					
Delområdet har en god balanse mellom en tydelig helhet med uavbrutte sammenhenger og varierende elementer som elva, dalsidene, tettstedsstrukturen og ravineformasjoner. Dette gir delområdet noen visuelle kvaliteter og et visst særpreg. Tettstedsstrukturen er noe fragmentert som følge av elva med side bekker. Bebyggelse og infrastruktur er konsentrert i dalbunnene og er godt tilpasset landskapets skala. Bebyggelse og landskap gir delområdet et godt totalinntrykk.					
Mesteparten av landskapet i delområdet er vurdert som ordinært, mens deler av landskapet i delområdet framstår som mer karakteristisk. Landskapstypen er vurdert som sjelden i regional sammenheng.					
Delområdet har flere naturreservater med kvaliteter av nasjonal betydning.					
Tiltakets påvirkning					
Utbyggingsalternativet berører delområdet både gjennom fysiske inngrep i landskapet og visuell påvirkning. Helt lokalt medfører tiltaket et noe skjemmende terrenginngrep- og fragmentering, og vil stedvis bryte med naturlige linjer. Tiltaket har imidlertid en til dels god forankring og lokalisering i delområdet knytta til omkringliggende skog og terreng. I tillegg er tiltaket i stor grad underordnet landskapets skala og den visuelle påvirkningen er, i store deler av delområdet, antagelig nokså begrenset grunnet avstand og vegetasjon.					
Sammenlignet med 0-alternativet vil deler av delområdet bli visuelt og fysisk berørt av utbyggingsalternativet. Landskapets karakter vil imidlertid i liten grad endres av utbyggingsalternativet.					
Påvirkning av tiltaket vurderes å skape en Noe forringet .					
Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
▲					
Tiltakets konsekvens					
+++ /++++	+ /++	0	—	--	---
▲					
Noe miljøskade for delområdet (—).					

Figur 16: Førsituasjon sett nordover mot tiltaksområdet nordover fra Vesterliveien 35.

Figur 17: Ettersituasjon sett nordover mot tiltaksområdet nordover fra Vesterliveien 35.

Figur 18: Førsituasjon sett sørover mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra adkomst til Vesterliringen.

Figur 19: Ettersituasjon sett sørover mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra adkomst til Vesterliringen.

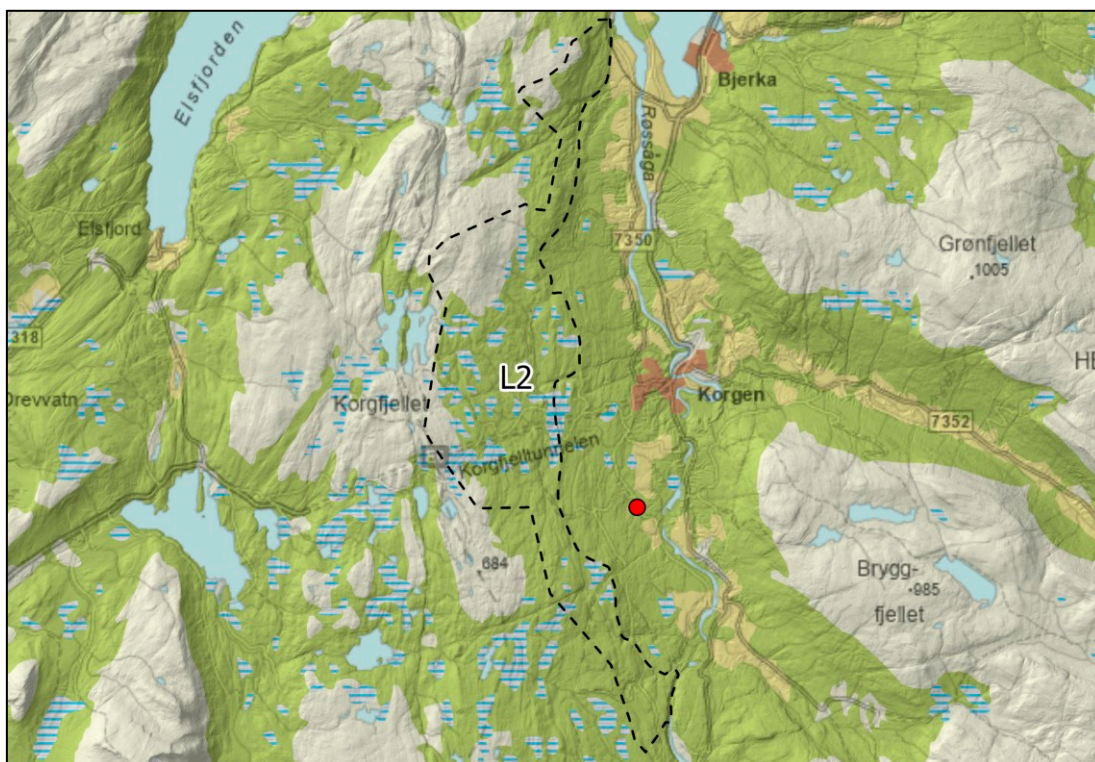
Figur 20: Førsituasjon sett nordover mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Bryggfjelldalsveien.

Figur 21: Ettersituasjon sett nordover mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Bryggfjelldalsveien.

5.3 Delområde L2 Korgfjellet – Snøtuva

5.3.1 Avgrensning

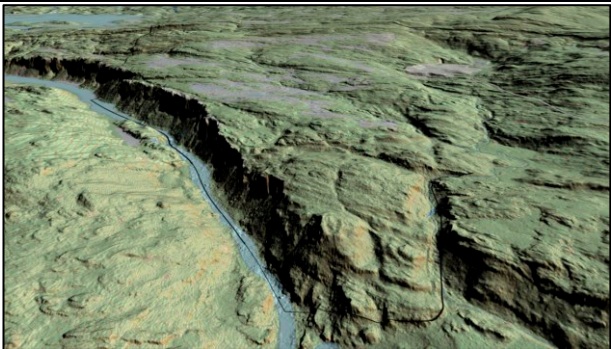
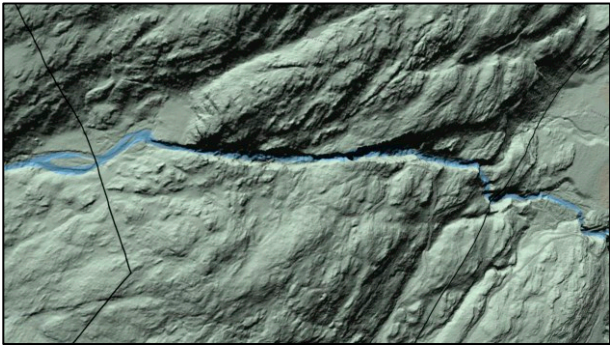

Figur 22: Delområde L2 Korgfjellet – Snøtuva. Planområdet vises med rødt punkt.

5.3.2 Beskrivelse

Tabell 8 Vurdering av landskapskarakter for delområde L2 Korgfjellet – Snøtuva.

Delområde L2 Korgfjellet – Snøtuva		
Kategorier	Kort beskrivende tekst	Betydning for landskapskarakteren*
Topografiske hovedformer	Delområdet har storskala landskap der terrenget stiger slakt fra øst mot vest opp mot Korgfjellet, Murfjellet, Snøtuva og Beretlihaugen. Terrenget er stort sett skogkledd og kupert med flere hyller hvor terrenget er myrlendt og flatt.	Svært viktig
Romlige egenskaper	Delområdet har ingen tydelige romdannelser.	Uvesentlig
Naturskapte visuelle egenskaper	Stedvis er det nedsunkne renner ved bekker og elver som danner variasjoner i landskapet.	Mindre viktig
Naturskapte nøkkel-elementer	Langs Røssåga ved Rundselforsen er det et markant brattheng som deler opp landskapet og avgrenser deler av delområdet.	Mindre viktig

	 <i>Figur 23: Bratt terrengformasjon ved Rundselforsen.</i> Ved Merratelve har elven skapt erosjonsformer som bryter opp delområdet mellom Snøtuva og Bertlihaugen. <i>Figur 24: Nedsunkede terrengformasjoner langs Merratelve.</i>	
Vegetasjon	Store deler av delområdet ligger under tregrensa. Her er det hovedsakelig barskog og noe lauvskog lenger opp mot toppene. I nedkant av Korgfjellet og Mufjellet er det mange våtmarksområder der terrenget flater ut. <i>Figur 25: Skog i delområdet (maps.google.com).</i>	Viktig
Arealbruk	Delområdet har spredte fritidsboliger i åssiden opp mot Korgfjellet og Snøtuva.	Mindre viktig
Byform og arkitektur	Delområdet har ingen tettstedsstruktur.	Uvesentlig
Menneskeskapte visuelle egenskaper	Korgfjellveien deler delområdet i to og danner en uavbrutt sammenheng i landskapet. Langs Korgfjellveien ligger det meste av bebyggelse i delområdet.	Mindre viktig
Menneskeskapte nøkkel-elementer	Ingen av betydning.	Uvesentlig
<u>Fastsatt karakter for landskapsbildet:</u> Delområdets store skala og sammenhengende hovedform definerer landskapsbildet. Landskapet preges av skogkledd kupert terreng, stedvis med flate hyller med myrforekomster. Terrenget brytes stedvis av opp av nedsunkne renner, brattheng og erosjonsformer skapt av elver og bekker. Bebyggelsen i delområdet består av spredte fritidsboliger hovedsakelig konsentrert langs Korgfjellveien som danner en uavbrutt sammenheng i delområdet. <i>*Kriterier for vurdering: uvesentlig – mindre viktig – viktig – svært viktig – avgjørende</i>		

5.3.3 Verdi, påvirkning og konsekvens

Tabell 9: Vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens for delområde L2 Korgfjellet – Snøtuva.

Verdivurdering: Delområde L2 Korgfjellet – Snøtuva					
Visuell kvaliteter		x			
Helhet/variasjon		x			
Særpreg		x			
Byform/bystruktur	x				
Arkitektur	x	x			
Totalinntrykk		x			
Sjeldenhet/ representativitet	x				
Forvaltnings–prioritet/ prioriterte landskaps- områder	x				
Samlet verdi:	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲				
Kort beskrivelse med verdibegrunnelse:					
Delområdet har noen gode visuelle kvaliteter, men fremstår ensformig med lite variasjon og med lite særpreg. Bebyggelsen i delområdet er til en viss grad konsentrert langs Korgfjellveien, men er fragmentert og har ingen spesiell struktur.					
Tiltakets påvirkning					
Utbyggingsalternativet berører ikke delområdet direkte, kun visuelt. Minste avstand mellom delområdet og tiltaket er ca. 1,4 km. Tiltaket vil være synlig i deler av delområdet, men påvirkningen vil være begrenset grunnet stor avstand (1,4-11 km), vegetasjon og at tiltaket underordnes det bakenforliggende landskapets skala. Nattestid kan påvirkningen være noe større som følge av lysbruk på anlegget.					
Sammenlignet med 0-alternativet vil deler av delområdet bli noe mer visuelt berørt av utbyggingsalternativet. Landskapets karakter vil i liten grad endres av utbyggingsalternativet.					
Tiltaket vurderes å skape en ubetydelig endring av delområdet.					
Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
▲					
Tiltakets konsekvens					
+++ /++++	+ /++	0	–	--	---
▲					
Ubetydelig miljøskade for delområdet (0).					

Figur 26: Førsituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) sørover lang Korgfjellveien. (uten vegetasjon).

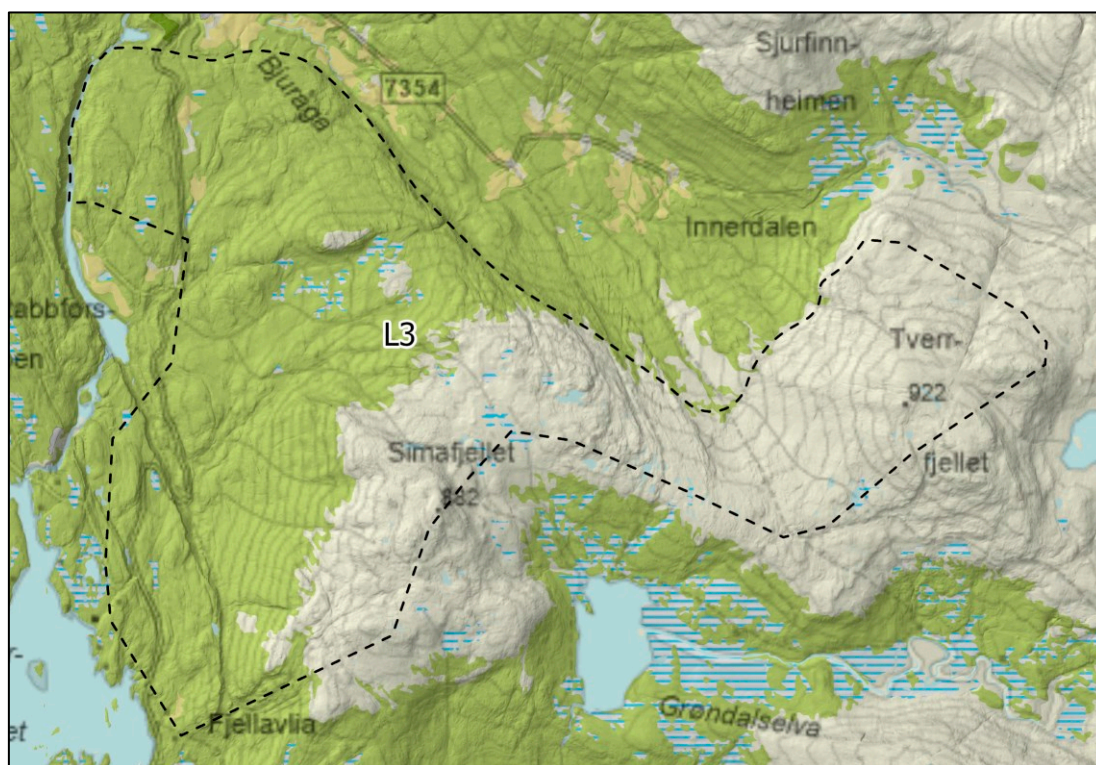
Figur 27: Ettersituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) sørover lang Korgfjellveien. (uten vegetasjon).

Figur 28: Utsikt mot tiltaksområdet sørover langs Korgfjellveien (med vegetasjon). (foto: Google)

5.4 Delområde L3 Simafjellet – Tverrfjellet

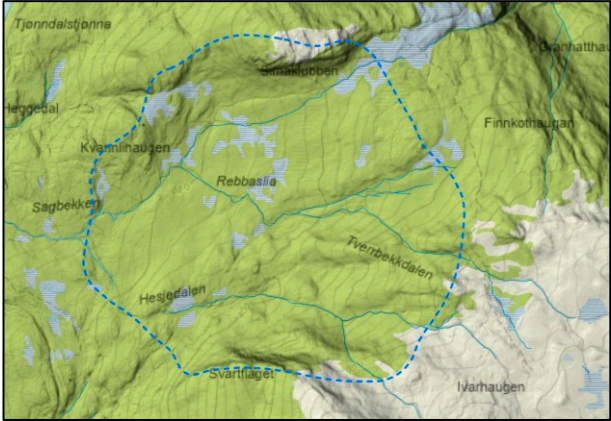
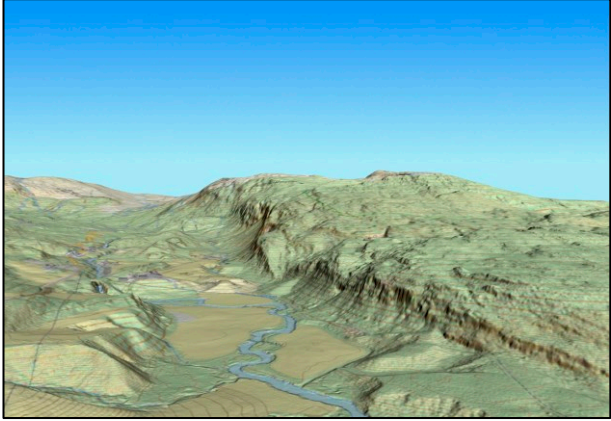
5.4.1 Avgrensning

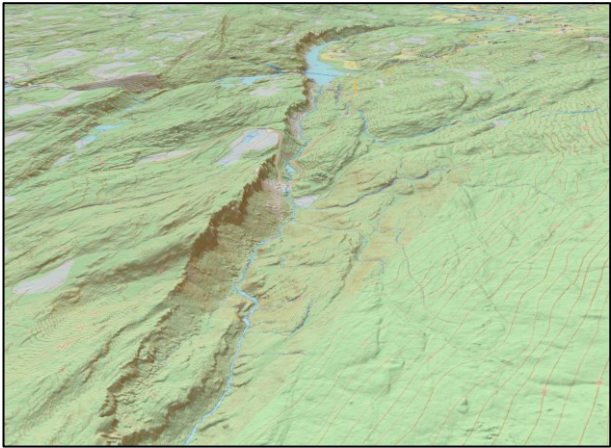
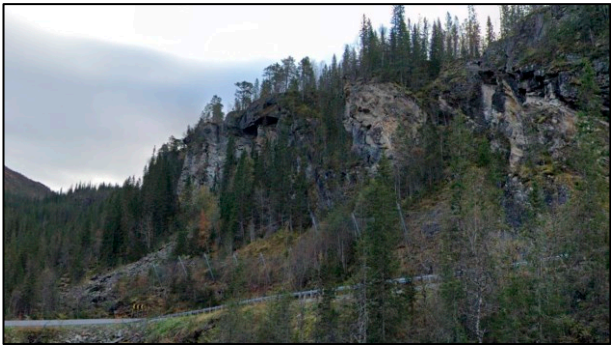
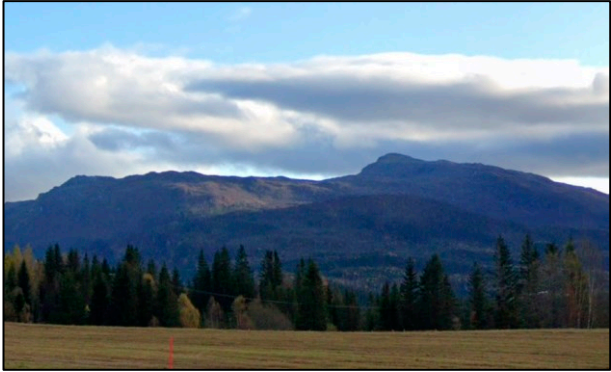

Figur 29: Delområde L3 Simafjellet – Tverrfjellet.

5.4.2 Beskrivelse

Tabell 10: Vurdering av landskapskarakter for delområde L3 Simafjellet – Tverrfjellet.

Delområde L3 Simafjellet – Tverrfjellet		
Kategorier	Kort beskrivende tekst	Betydning for landskapskarakteren*
Topografiske hovedformer	Delområdet preges av topografiske variasjoner. Fra juvet ved Stabborsdalen og Røssvåga vest/nordvest i delområdet, stiger terrenget opp mot Simafjellet. Her er det kupert småformasjoner og stedvis bratte skrenter. Lenger øst ved Tverrfjellet er det mindre variasjoner i landskapet som fremstår mer ensformig. Fjellområdene i delområdet krydres landskapet av flere små vann, hvor fra det renner mange små bekker nedover fjellsidene	Viktig
Romlige egenskaper	Simaklubben, Svartfloget, Finnkothaugen og Kvannlihaugen skaper sammen et daldrag med romlige visuelle egenskaper. Figur 30: Landskapsrom mellom Simaklubben og Svartfloget.	Viktig
Naturskapte visuelle egenskaper	Nordøst for Simafjellet og Simaklubben går det et mer eller mindre sammenhengende stup ned mot Bryggfjelldalen. Den bratte landskapsformasjonen er flere kilometer lang og skaper et tydelig skille i landskapet som bryter opp og avgrenser delområdet. Figur 31: Stup mellom Simafjellet og Bryggfjelldalen. Ved Stabborsdalen er det et brattheng på flere kilometer som danner en distinkt variasjon i landskapet.	Svært viktig

	 <i>Figur 32: Terrengformasjon ved Stabbforsdalen.</i> <i>Figur 33: Deler av terrengformasjonen ved Stabbforsdalen sett fra Fv806. (Foto: Google)</i>	
Naturskapte nøkkel- elementer	Sett mot Simafjellet peker det høyeste punktet; Kneipen seg ut som et oreteringspunkt. Like ved toppen er det bratte skrenter som tydeliggjør toppen blant andre terrengformasjoner i nærheten. Toppen er imidlertid ikke like tydelig sett fra alle vinkler. <i>Figur 34: Utsikt mot Simafjellet fra Fv806. Kneipen sees til høyere i bildet. (foto: Google)</i> Simaklubben, i nedkant av Simafjellet har en formasjon som gjør den lett gjenkjennelig lokalt i delområdet.	Viktig

	 <i>Figur 35: Simaklubben (Foto: Statskog)</i>	
Vegetasjon	Delområdet er for det meste skogkledd. Ved ca. 650 moh og oppover mot Simafjellet og Tverrfjellet er det snaumark og fjellvegetasjon. Ned fra Simafjellet og rundt Simaklubben er det større områder med gammelskog med høyt antall gamle grantrær. Det er også store mengder med døde trær i ulike råtstadier. Området er vernet som naturreservat. Over hele delområdet er det stedvis myr og våtmark. <i>Figur 36: Gammelskog ved Simaklubben. (Foto: Statsforvalteren)</i>	Viktig
Arealbruk	Foruten turstier, er alle menneskeskapte inngrep konsentrert langs fylkesvegen vest i delområdet. Bebyggelsen her er spredt og knytta til landbruk.	Mindre viktig
Byform og arkitektur	Delområdet har ingen bystruktur.	Uvesentlig
Menneskeskapte visuelle egenskaper	Fv 806 sammen med en kraftlinje skaper uavbrutte sammenhenger i landskapet.	Mindre viktig
Menneskeskapte nøkkel-elementer	Ingen av betydning	Uvesentlig
<u>Fastsatt karakter for landskapsbildet:</u> Delområdet har tydelige topografiske variasjoner. I vest kjennetegnes landskapet av skogkledd kuperte åser med store forekomster av verna gammelskog. Mot sør og øst er det fjellområder med snaumark og jevnere terrengformer. Kneipen og Simaklubben peker seg ut som sentrale orienteringspunkt i landskapet. Ved Stabbfordsdalen og Røssåga er det et lengre brattheng som bryter opp landskapet. Det er også et lengre stup som skiller Simafjellet og Bryggfjelldalen, øst i delområdet. <i>*Kriterier for vurdering: uvesentlig – mindre viktig – viktig – svært viktig – avgjørende</i>		

5.4.3 Verdi, påvirkning og konsekvens

Verdivurdering: Delområde L3 Simafjellet – Tverrfjellet					
Visuell kvaliteter			x		
Helhet/variasjon			x		
Særpreg			x		
Byform/bystruktur	x				
Arkitektur	x				
Totalinntrykk			x		
Sjeldenhet/ representativitet			x		
Forvaltnings-prioritet/ prioriterte landskaps- områder				x	
Samlet verdi:	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲				
Kort beskrivelse med verdibegrunnelse:					
Delområdet har gode visuelle kvaliteter knyttet til fremtredende terrengformasjoner som også gir området et visst særpreg. Skille mellom gammelskog og fjellandskap gir delområdet en god variasjon. Bebyggelsen i området er spredt, men konsentrert med øvrige menneskeskapte inngrep langs fylkesvegen. Mesteparten av landskapet i delområdet er vurdert som ordinært, mens deler av delområdet framstår som mer karakteristisk. Landskapstypen er vurdert som sjelden i regional sammenheng. Delområdet har to naturreservater knyttet til gammelskogen med nasjonale forvaltningsinteresser.					
Tiltakets påvirkning					
Utbyggingsalternativet berører ikke delområdet direkte. Minste avstand mellom delområdet og tiltaket er ca. 4 km. Tiltaket vil være synlig i deler av delområdet, men påvirkningen er noe begrenset grunnet avstand (4-11 km) og at tiltaket underordnes det bakenforliggende landskapets skala. Ved nattestid kan påvirkningen være noe større som følge av lysbruk på anlegget.					
Sammenlignet med 0-alternativet vil deler av delområdet bli noe mer visuelt berørt av utbyggingsalternativet. Landskapets karakter vil i liten grad endres av utbyggingsalternativet.					
Tiltaket vurderes å skape en ubetydelig endring av delområdet.					
Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
▲					
Tiltakets konsekvens					
+++ /++++	+ /++	0	-	--	---
▲					
Ubetydelig miljøskade for delområdet (0).					

Figur 37: Førsituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Kneipen.

Figur 38: Ettersituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Kneipen.

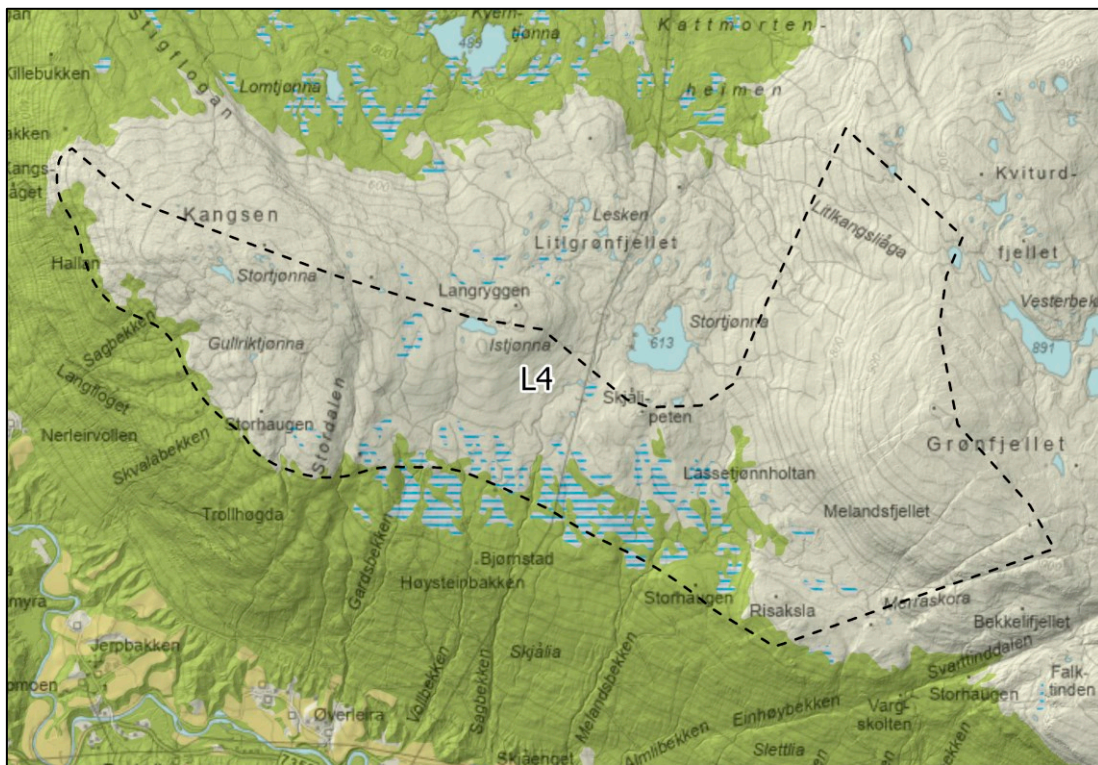
Figur 39: Førsituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Simaklubben.

Figur 40: Ettersituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Simaklubben.

5.5 Delområde L4 Grønfjellet – Kangsens

5.5.1 Avgrensning

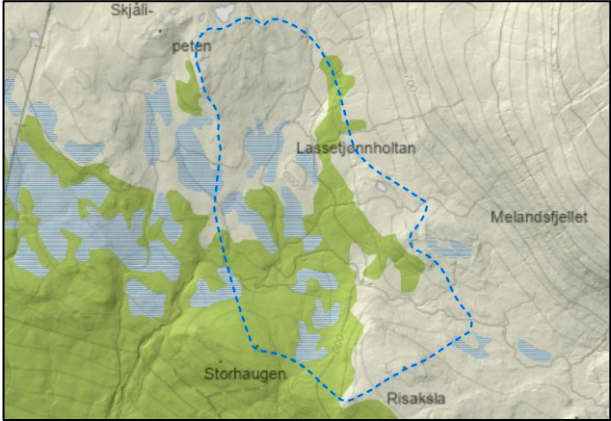

Figur 41: Delområde L4 Grønfjellet – Kangsens.

5.5.2 Beskrivelse

Tabell 11: Vurdering av landskapskarakter for delområde L4 Grønfjellet – Kangsens.

Delområde L4 Grønfjellet – Kangsens		
Kategorier	Kort beskrivende tekst	Betydning for landskapskarakteren*
Topografiske hovedformer	Terrenget stiger slakt opp mot de to toppene Kongsen og Grønfjellet. Ved fjellsiden opp mot Grønfjellet er det noen brattere partier. Imellom de to toppene er terrenget kupert flatere, og det forekommer flere små toppe.	Viktig
Romlige egenskaper	Terrenget danner en skålform med romlige egenskaper mellom Storhaugen, Risaksla, Lassetjønnholtan og Skjålpeten.	Viktig

	 Figur 42: Landskapsrom ved Storhaugen og Risaksla.	
Naturskapte visuelle egenskaper	Det er flere mindre bekker og elver som renner ned mot Leirskarddalen, Røssåga og Bjerkdalen. De mange elvene og bekkene skaper erosjonsformer i landskapet.	Mindre viktig
Naturskapte nøkkel-elementer	Ingen av betydning	Uvesentlig
Vegetasjon	Delområdet ligger med få unntak over skoggrensen der vegetasjonen består av snaumark med rabber og fjellheier. I flatere terreng er det stedvis myrer.	Mindre viktig
Arealbruk	Delområdet består nesten utelukkende av utmark.	Mindre viktig
Byform og arkitektur	Det er kun en fritidsbolig med tilhørende bygg innenfor delområdet.	Uvesentlig
Menneskeskapte visuelle egenskaper	Det en høyspentlinje og en sti som går gjennom delområdet.	Mindre viktig
Menneskeskapte nøkkel-elementer	Ingen av betydning.	Uvesentlig
<u>Fastsatt karakter for landskapsbildet:</u> Delområdet karakteriseres av en helhetlig sammenhengende helling opp mot de to toppene; Kangsen og Grønfjellet. Mellom toppene er det en viss variasjon der terrenget er flatere, og mindre små topper stikker opp. Sammen skaper de små toppene et landskapsrom som bryter opp det ellers homogene landskapet i delområdet. <i>*Kriterier for vurdering: uvesentlig – mindre viktig – viktig – svært viktig – avgjørende</i>		

5.5.3 Verdi, påvirkning og konsekvens

Verdivurdering: Delområde L5 Klubben – Bryggfjellet					
Visuell kvalitet		x			
Helhet/variasjon		x			
Særpreget		x			
Byform/bystruktur	x				
Arkitektur	x				

Totalinntrykk		x			
Sjeldenhet/ representativitet	x				
Forvaltnings-prioritet/ prioriterte landskaps- områder	x				
Samlet verdi:	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲				
Kort beskrivelse med verdibegrunnelse:					
Delområdet har noen visuelle kvaliteter, en viss helhet og noe variasjon. Foruten det flatere partiet mellom Kangsen og Grønfjellet er delområdet relativt homogent. Dette bidrar til at delområdet får et begrenset særpreg og noe lavt totalinntrykk. Landskapet i delområdet er vurdert å være vanlig og typisk i lokal sammenheng.					
Tiltakets påvirkning					
Utbyggingsalternativet berører ikke delområdet direkte. Minste avstand mellom delområdet og tiltaket er ca. 6 km. Tiltaket vil være synlig i deler av delområdet, men påvirkningen er noe begrenset grunnet stor avstand (6-10 km) og at tiltaket underordnes det bakenforliggende landskapets skala. Nattestid kan påvirkningen være noe større som følge av lysbruk på anlegget.					
Sammenlignet med 0-alternativet vil deler delområdet bli noe mer visuelt berørt av utbyggingsalternativet. Landskapets karakter vil i liten grad endres som følge av utbyggingsalternativet.					
Tiltaket vurderes å skape en ubetydelig endring av delområdet.					
Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
▲					
Tiltakets konsekvens					
+++ /++++	+ /++	0	-	--	---
▲					
Ubetydelig miljøskade for delområdet (0).					

Figur 43: Førsituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Grønfjellet.

Figur 44: Ettersituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Grønfjellet.

Figur 45: Førsituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Kangsen.

Figur 46: Ettersituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Kangsen.

5.6 Delområde L5 Klubben – Bryggfjellet

5.6.1 Avgrensning

Figur 47: Delområde L5 Klubben – Bryggfjellet.

5.6.2 Beskrivelse

Tabell 12: Vurdering av landskapskarakter for delområde L5 Klubben – Bryggfjellet.

Delområde L5 Klubben – Bryggfjellet		
Kategorier	Kort beskrivende tekst	Betydning for landskapskarakteren*
Topografiske hovedformer	Delområdet består av bratte fjellsider som går over i slakere, kuperte fjellområder over skoggrensa. Stedvis forekommer det brattheng.	Svært viktig
Romlige egenskaper	Mosahaugan ved Bjerkliia danner et lite lokalt landskapsrom hvor terrenget i flater ut noe ut mellom høydene. Figur 48: Landskapsrom ved Mosahaugan.	Mindre viktig
Naturskapte visuelle egenskaper	Skoggrensa skaper et skille i landskapet i delområdet. Landskapet over skoggrensa er også betydelig slakere enn under.	Viktig
Naturskapte nøkkel-elementer	Blant flere mindre bekker som renner nedover fjellsiden peker Reinåga seg ut i delområdet. Reinåga skjærer gjennom den skogkledde fjellsiden og bryter opp landskapet. Figur 49: Reinåga sett fra mot øst (Foto: Rana blad) Ved Storberget er det bratte stup på rundt 60 m som er til dels fremtredende i landskapet.	Viktig

		
	<i>Figur 50: Storberget (foto: Google).</i>	
Vegetasjon	Vegetasjonen består av lauv- og blandingsskog under skoggrensa, og snaumark med rabber og fjellhei over skoggrensa.	Mindre viktig
Arealbruk	Delområdet består nesten utelukkende av utmark.	Mindre viktig
Byform og arkitektur	Det er kun en fritidsbolig innenfor området.	Uvesentlig
Menneskeskapte visuelle egenskaper	Det er to kartlagte stier opp mot Klubben og fritidsboligen ved Reinågvatnet.	Uvesentlig
Menneskeskapte nøkkel-elementer	Ingen menneskeskapte nøkkelement inngår i delområdet.	Uvesentlig
<u>Fastsatt karakter for landskapsbildet:</u> De bratte fjellsidene utgjør hovedformen til landskapet i delområdet og definerer hovedtrekkene i landskapskarakteren. Landskapet deles i to ved overgangen fra skogkledd bratt fjellside til slakere og kupert fjellterreng over skoggrensa. Reinåga danner en viss kontrast i delområdet.		

*Kriterier for vurdering: uvesentlig – mindre viktig – viktig – svært viktig – avgjørende

5.6.3 Verdi, påvirkning og konsekvens

Tabell 13: Vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens delområde L5 Klubben – Bryggfjellet.

Verdivurdering: Delområde L5 Klubben – Bryggfjellet					
Visuell kvalitet		x			
Helhet/variasjon		x			
Særpreget		x			
Byform/bystruktur	x				
Arkitektur	x				
Totalinntrykk		x			
Sjeldenhet/representativitet	x				

Forvaltnings-prioritet/ prioriterte landskaps- områder			x		
Samlet verdi:	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲				
<u>Kort beskrivelse med verdibegrunnelse:</u>					
Delområdet har noen visuelle kvaliteter og en helhet, men mangler variasjon og fremstår noe ensartet. Dette gjør også at delområdet får et lavt særpreg og noe lavt totalinntrykk. Landskapet i delområdet er vurdert å være sjeldent regionalt, men har en vanlig utforming. Regulering av Reinåga gjør at delområdet har forvaltningskvaliteter av lokal betydning.					
Tiltakets påvirkning					
Tiltaket ved utbyggingsalternativet berører ikke delområdet direkte. Minste avstand mellom delområdet og tiltaket er 2,3 km. Tiltaket vil være synlig i deler av delområdet, men påvirkningen er noe begrenset grunnet avstand (2-5 km) og at tiltaket underordnes det bakenforliggende landskapets skala. Ved nattestid kan påvirkningen være noe større som følge av lysbruk på anlegget.					
Sammenlignet med 0-alternativet vil deler delområdet bli noe mer visuelt berørt av utbyggingsalternativet, men dette er i begrenset omfang. Landskapsbildets karakter vil i liten grad endres som følge av påvirkning fra utbyggingsalternativet.					
Tiltaket vurderes å skape en ubetydelig endring av delområdet.					
Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
▲					
Tiltakets konsekvens					
+++ /++++	+ /++	0	-	--	---
▲					
Ubetydelig miljøskade for delområdet (0).					

Figur 51: Førstusjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Storberget.

Figur 52: Ettersituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Storberget.

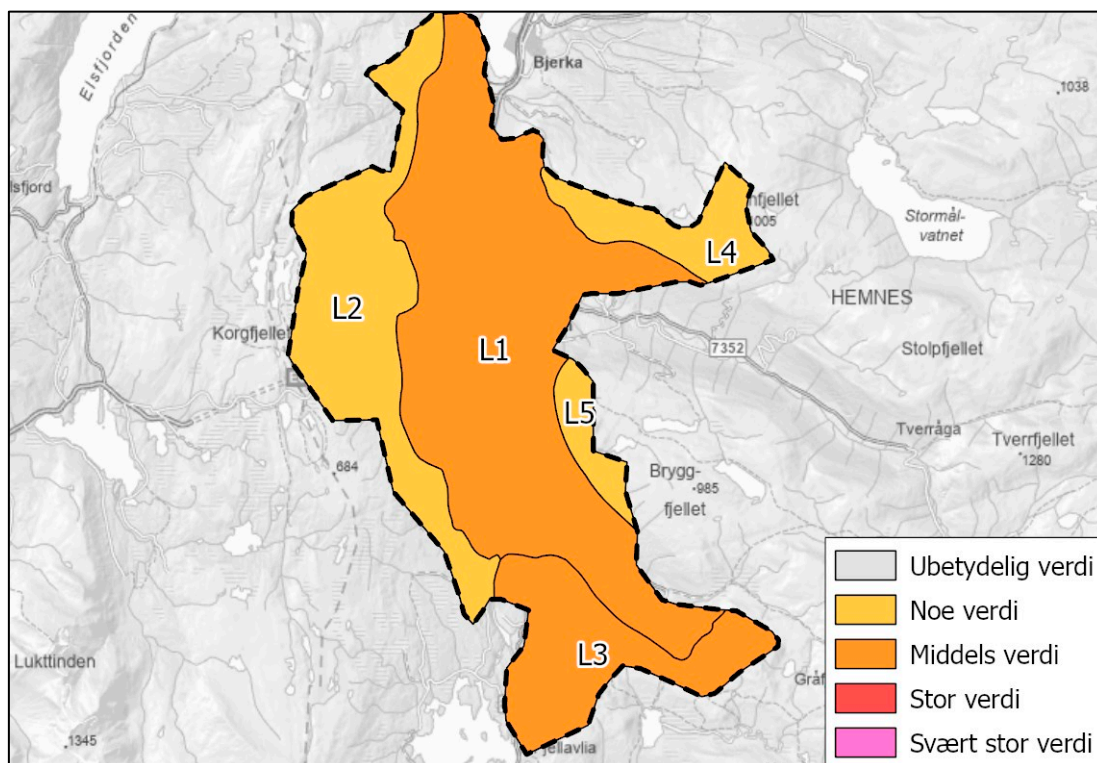
Figur 53: Førersituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Klubben.

Figur 54: Ettersituasjon sett mot tiltaksområdet (innenfor rød sirkel) fra Klubben.

5.7 Verdikart

Figuren under viser alle verdisatte delområder, med grunnlag i vurderingene i avsnittene foran.

Figur 55: Verdikart for tema landskapsbilde.

6 Samlet konsekvens

6.1 Sammenstilling av konsekvenser

Tabell 14: Oppsummering av konsekvens for landskapsbilde. viser konsekvenser for de ulike delområdene, deretter er det gitt en samlet vurdering av konsekvenser for de to alternativene.

Tabell 14: Oppsummering av konsekvens for landskapsbilde.

Delområder	Verdi	0-alternativet	Utbyggingsalternativet
Delområde L1	Middels	Ubetydelig miljøskade (0)	Noe miljøskade (–)
Delområde L2	Noe	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Delområde L3	Middels	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Delområde L4	Noe	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Delområde L5	Noe	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Samlet vurdering ⁴		Ingen konsekvens	Noe negativ konsekvens

6.1.1 0-alternativet

0-alternativet er referansealternativet som representerer situasjonen i fall prosjektet ikke blir gjennomført. 0-alternativet legger opp til en videreføring av eksisterende situasjon. Alternativet har per definisjon ingen konsekvens.

6.1.2 Utbyggingsalternativet

I forhold til 0-alternativet framstår de negative konsekvensene for landskapsbildet ved gjennomføring av utbyggingsalternativet som begrenset. Tiltaket vil medføre til dels skjemmende terrenginngrep som lokalt vil endre landskapet, som i sin tur vil gi negative nærvirkninger.

I et overordnet perspektiv er utbyggingsalternativet i stor grad underordnet landskapets skala, og vil ikke ha vesentlig betydning for landskapets karakter. De visuelle konsekvensene vil være minimale.

Påvirkning og konsekvens for verdisatte delområder er vist i Tabell 14: Oppsummering av konsekvens for landskapsbilde.. Samlet gir tiltaket for dette temaet bedømmes å være **noe negativ konsekvens (–)**.

6.2 Usikkerhet

Anlegget er i planfasen og ikke ferdig detaljprosjektet. Det kan derfor forekomme endringer når det gjelder utforming. Vurderinger som baserer seg på synlighet kan også differensiere fra hvordan anlegget blir seende ut når det er detaljprosjektet.

7 Konsekvenser i anleggsfasen

Landskapsbildet vil påvirkes i anleggsfasen. Midlertidige anleggsveier, riggområder, bygningskraner, lagre av materialer og masser, byggegrøper o.l. vil sted- og tidvis prege landskapet i anleggsfasen. I perioder vil dette gi inngrep som vil framstå som sår i landskapet og som vil ha betydelig nærvirkning for berørte områder. Inngrepene kan også få stor fjernvirkning i det åpne landskapet. Omfanget av virkninger vil imidlertid variere gjennom byggeperioden, og er forholdsvis kortvarig.

⁴ Etter Kriterier i Tabell 6-5 i håndbok V712.

8 Avbøtende tiltak/planpremisser

For å bidra til at virkningene av tiltaket for landskapsbildet reduseres, anbefales det å legge inn bestemmelser som sikrer en dempet farge-, lys- og materialbruk som er tilpasset de naturgitte omgivelsene.

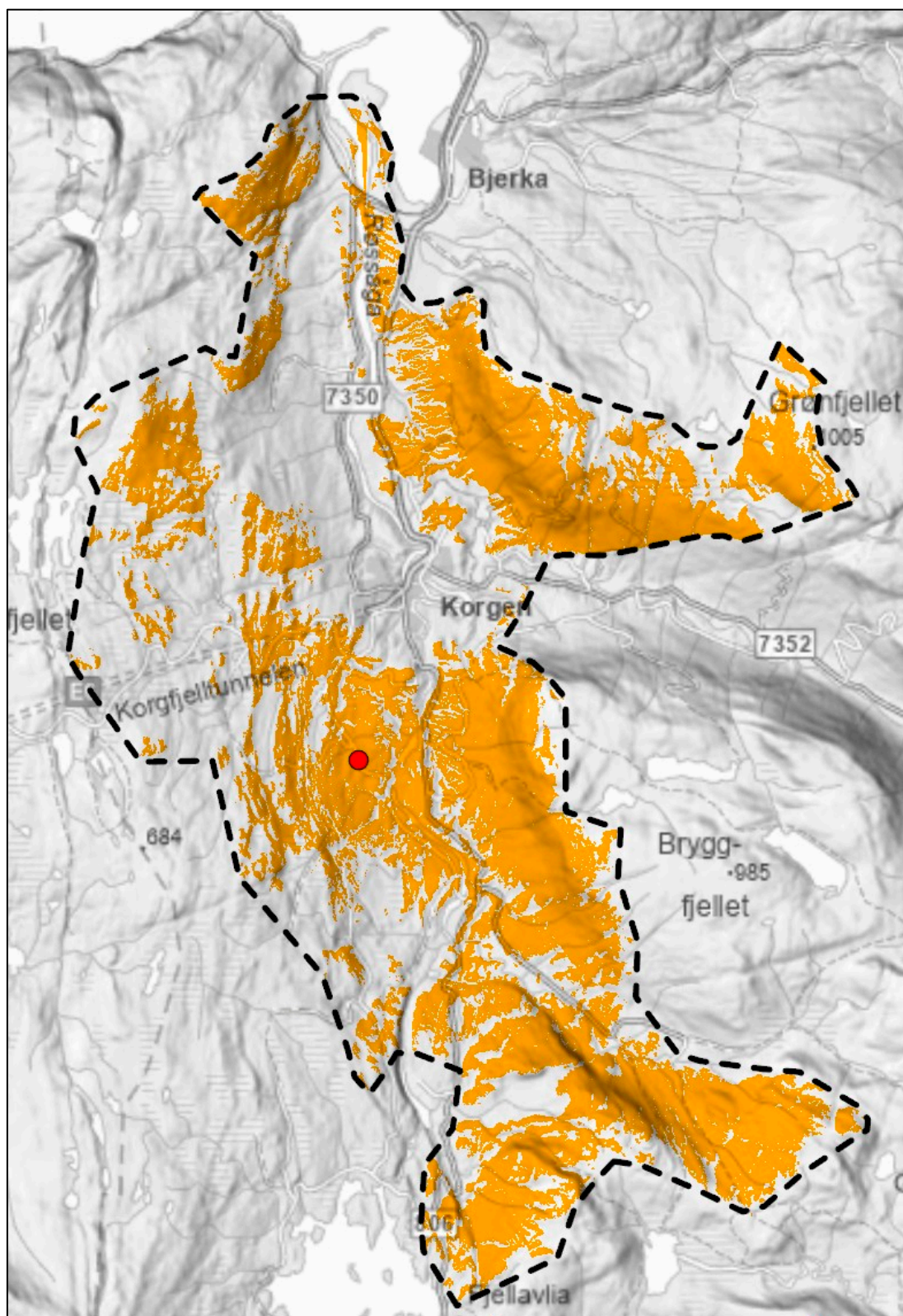
Det vil også være gunstig, for å begrense nærvirkninger, at det stilles krav om at randvegetasjonen skal ivaretas og ev. suppleres med ny vegetasjon for å skjerme mot innsyn og dempe inntrykket sett fra bebyggelse og byggeområder.

Det anbefales også å legge inn bestemmelser som sikrer at skjæringer og fyllinger skal tilpasses omgivelsene og vegeteres med stedegne arter.

9 Synlighetsanalyse

Illustrasjonen under viser en teoretisk synlighetsanalyse hvor oransje farge viser områder som har visuell kontakt med planlagt tiltak.

Lysforhold, sikt og vegetasjon er ikke hensyntatt i beregningene av synligheten.

Figur 56: Oransje farge angir områder der tiltaket teoretisk sett er synlig fra. Planområdet vises med rødt punkt. Influensområdet vises med svart stiplet linje.